

Historické
medzníky v
priebehu storočí

Po rokoch stagnácie patrí Tvrdošín
posledné tri desaťročia
k dynamicky sa rozvíjajúcim
a prosperujúcim mestám

Minihopky
Majsterky
Európy

Dve zlaté
z majstrovstiev
Slovenska

TVRDOŠÍN

NOVINY OBČANOV OKRESNÉHO MESTA TVRDOŠÍN

AUGUST 2015

ročník XXXI

číslo 4

Svätý Michal archanjel,
bráň nás v boji, proti zlosti
a úkladom diablovým,
buď nám ochranou.
Pokorne prosíme:
Nech ho zavráti Boh.
A ty, knieža vojska
nebeského, mocou božskou
zažeň do pekla Satanáša
a iných zlých duchov,
ktorí sa na skazu duší
po našom meste potulujú.

Minulost' je daná, budúcnosť tvoríme sami

Vážení a milí spoluobčania,

jubileum 750. výročia potvrdenej písomnej zmienky a 50. výročia udelenia Štátútu pre mesto Tvrdošín je dôvodom, aby sme si obnovili svoje poznatky z histórie nášho mesta a zamysleli sa nad tým, čím sa formoval náš dnešok, či už v oblasti materiálnej alebo duchovnej, ale zároveň premýšľali aj o budúcnosti nášho mesta. Každý jednotlivec, či národ si svojimi činmi budúcej prítomnosti, ktorá sa už

zajtra stáva minulosťou. Historické dokumenty a objekty nám sprostredkovávajú informácie o živote našich predkov. Z nich vieme, že počas storočí bojovali obyvatelia Tvrdošína s mnohými prekážkami, či už to boli požiare, povodne, alebo vojny. Nikdy sa však nevzdávali, a aj keď veľakrát začínali od úplného začiatku, nebáli sa budovať a žiť za svoje presvedčenie.

Dnes, po mnohých rokoch je už len na nás, ako sa ku všetkému postavíme. Dovolím si povedať, že aj my robíme všetko, čo je v našich silách, aby

o ďalších niekoľko desaťročí, mohli naši potomkovia povedať o nás to isté. Že sme boli hrdí na svoje mesto, že sme šli za svojim cieľom, urobiť z neho ešte krajšie a lepšie miesto pre život. Všetko, na čo sa denne pozeráme, hoc to ešte vonia novotou, nám po čase zovšednie. Po novom chodníku kráčame so samozrejmosťou a istotou, novú výsadbu kvetov si všimneme len prvý deň...

Aj keď tú novotu vnímame, berieme ju ako bežnú súčasť života. S ľahkosťou zabúdame, aké to bolo predtým, no

bez toho si už prítomnosť predstaviť nevieme.

Verím, že aj napriek prekážkam, ktoré sú tak špecifické pre túto dobu, budúce generácie ocenia našu snahu a všetku prácu pri budovaní mesta, do ktorého vkladáme naše srdcia.

Prajem nášmu mestu a spoluobčanom veľa šťastia a úspechov v budúcnosti.

Verím, že počas Dní mesta strávime spoločne pekné chvíle.

Ivan Šaško
primátor mesta

Folklórne slávnosti pod Osobitou oslávili svoje štvrt'storočné jubileum

Najväčšie kultúrne letné podujatie v Oraviciach prilákalo 25. a 26. júla milovníkov ľudového umenia zo Slovenska i zahraničia.

Keď pred rokmi vedenie mesta prvýkrát zrealizovalo myšlienku zorganizovať folklórny festival, ešte netušilo, že prerastie do dzmerov, ako ju poznáme dnes a že sa bude tešiť takej veľkej obľube. S každou tradíciou niekedy treba začať a o tom, že vytvorenie práve tejto konkrétnej malo význam, svedčia aj davy ľudí, ktoré sa každoročne stretnú v Oraviciach, aby nechali svoju dušu pookriať pri ľudových melódiách zasadených do príjemného horského prostredia. Prvými vystupujúcimi boli predovšetkým folklórne súbory z najbližšieho okolia.

Počas rokov sa na doskách vystriedali folklóristi z najznámejších súborov Slovenska, ako SEUK, Železiar, Technik, či orchester z Lúčnice. Každoročne vystupujú aj krajanovia z mnohých krajín. Z najvzdialenejšieho kúta sveta v Oraviciach vy-

stupoval súbor Kutzi z Mexika.

Hoci tento rok v sobotu 25. júla počasie nebolo práve najideálnejšie, nezabránilo to

Na slávnostiach dostanú každoročne priestor krajanovia. Primátor I. Šaško s členmi FS zo Srbska.

milovníkom tradícií prísť a vychutnať si príjemné melódie, ktoré sa niesli oravickou dolinou. Program odštartova-

li ženy zo speváckeho súboru Lúčanka z Lietavskej Lúčky s vtipnými piesňami regiónov Slovenska. Tie vystriedali tanečníci z folklórneho súboru Bystričan z Považskej Bystrice, ktorí svojou mladickou iskrou priblížili divákovi spevy a tance Považia. Folklórny

žili aj kultúru ich krajiny.

Nedeľný program začal tradične slávnostnou odpustovou svätou omšou v amfiteátri. Po nej sa v podaní ľudovej muziky Šimekovcov zo Suchej Hory rozozvučali goralské piesne a tie vystriedali tanečníci z folklórneho súboru Telgárt z Telgártu. Po vystúpení krajanov zo Srbska sa prítomným prihovoril aj primátor mesta: „Príjemný deň prajem všetkým, čo ste dnes zavítali do Oravíc, či už ako návštevníci, alebo ako vystupujúci. Už pri prvom ročníku folklórnych slávností sme si dali za záväzok, že každý rok pozveme krajanov z rôznych kútov sveta, aby nám priblížili kúsok z ich vlastnej histórie. Som veľmi rád, že tento rok ho prijali práve naši krajanovia zo Srbska. Je radosť sledovať všetkých nadšencov folklóru, ktorí ho robia s radosťou a tú prenášajú aj na nás divákov. Želám im a aj všetkým divákovi, aby si dnešný deň užili a odniesli si domov krásne (Pokračovanie na 2. str.)

Hubertka povýšila služby, a najmä skultúrnila Oravice

Koliba Hubertka v Oraviciach sa po necelom roku stavebných prác dočkala a 15. júla boli jej brány slávnostne otvorené pre verejnosť.

Výstavbu koliby inicioval výbor Urbáru Tvrdošín. Tých jednak podnietila v tom čase značná kalamita, vďaka ktorej bol nadbytok dreva a jednak myšlienka, že tu po sebe urbáristi musia čosi zanechať pre budúce generácie. „Myšlienka vybudovať niečo pekné a funkčné sa stretla s pozitívnym ohlasom a dnes môžeme vidieť jej výsledok. Verím, že to bude miesto, kde budú ľudia radi chodiť,“ týmito slovami privítal primátor I. Šaško prítomných, po zaznení Slávnostnej lesnice a Hubertovskej fanfáry v podaní D. Kolejáka. Namiesto klasickej stuh, ktorej prestrihnutie má symbolizovať

otvorenie brán, však pri vchode čakala iná prekážka, na ktorej zdolanie bolo treba kúsok sily a zručnosti s pilou. Táto milá povinnosť pripadla

najstaršiemu z členov výboru Urbáru, Alojzovi Kováčovi, ktorý pred prvým vstupom do koliby symbolicky prepíliť drevenú zrd.

Priestory interiéru v spoločnej modlitbe vysvätil dekan Ľubomír Pekarčík a novovymenovaný farár farnosti Tvrdo-

šín František Reguly: „Prosím o zaslanie pánovej milosti na miesto, kde sa budú schádzať ľudia aby odpočívali, nech všetko čo v ňom budú prežívať

zveľaďuje, aby to prinášalo úžitok, spokojnosť a podnietilo v človeku vytrvalú vďaku za všetky pánove dobrodenia.“ Po pokropení svätenou vodou všetkých svetových strán venoval dekan Pekarčík primátorovi obraz sv. Huberta, patróna poľovníkov a lesníkov, ktorý

má ochraňovať kolibu nesúcu jeho meno a aj všetkých, ktorí do nej zavítajú.

V závere slávnostného aktu sa k prítomným prihovoril primátor, teraz ako predseda Urbáru, aby vyjadril slová vďaky i vyslovil želanie: „Chcem sa poďakovať všetkým, ktorí ste dnes prijali naše pozvanie a predovšetkým chcem poďakovať tým, ktorým deň čo deň rástlo pod rukami toto dielo. Stavbári a zruční robotníci s drevom odviekli kus roboty, za čo im patrí naozaj veľké ďakujem. Prajem tým, čo tu budú chodiť, aby tu našli pokoj, radosť a silu. Celému personálu, a najmä vedúcemu pánovi Hrickovi želim, aby hostia boli spokojní a radi sa na toto miesto vracali. Prajem si, aby o urbárskej kolibe v Oraviciach išli dlho iba dobré chýry.“

Posila v slove

Pane, viem, že veriaci človek je ten, ktorý si uvedomuje, že nemá zaplnené miesto Boha vo svojom živote. Viera, to je chránenie si miesta na oblohe života, aby si tam, kedy chceš, mohol vstúpiť. Veriaci je bedlivý človek, ktorý počúva, kedy jeho pán v tichosti príde, aby ho mohol privítať v dome svojho života.

Július Chalupa

Patrónku Slovenska si uctíme na Skalke

Slávnostná svätá omša k sviatku Sedembolestnej Panny Márie na pútnickom mieste Skalka nad Medvedzím sa uskutoční v utorok 15. septembra o 14⁰⁰.

DNI MESTA

umocnené
750. výročím
potvrdenej písomnej zmienky
50. výročím
udelenia novodobého
Štátútu pre mesto Tvrdošín

PIATOK, 4. SEPTEMBRA - TROJICNÉ NAMESTIE

17⁰⁰ Ako baba Pačmaga ženícha zhánala
- divadelná rozprávka
19³⁰ HS 4 Others - rock
20⁴⁵ HS Puding Pani Elvisovej - electro pop, alternative rock
22⁰⁰ HS Anthology - sympho pover metal

SOBOTA, 5. SEPTEMBRA

9³⁰ Zábavný program pre najmladších
- detský park v Medvedzí pri lodi Alica
- FUTBALOVÝ ŠTADIÓN
14⁰⁰ Zábavno-súťažné odpoľudnie
- súťaž vo varení tvrdošinských halušíek, podávanie poľovníckeho gulášu, chutná klobása, pivo alebo kofola, zábavné súťaže a losovanie tomboly.
18⁰⁰ Tancujeme pod hviezdami
- ľudová veselica - hrá DUO ORAVA

NEDEĽA, 6. SEPTEMBRA - TROJICNÉ NAMESTIE

14⁰⁰ HS Spod Budína
15⁰⁰ návrat do minulosti v dobovom sprievode
15³⁰ Privilegiá Ľudovíta I. Veľkého
- dramatizácia historickej udalosti
16⁰⁰ FS Oravan Senior
16³⁰ Donácia na Oravice
- dramatizácia historickej udalosti
17⁰⁰ Lúčnica a Zlaté husle
- komorný program
18³⁰ HS Ploštín Punk - punk rock

Michalský jarmok

25. septembra

Príďte si vychutnať pravú jarmočnú náladu okorenú špecialitami a od 14⁰⁰ pestrým kultúrnym programom.

Jubilejné oslavy folklóru v Oraviciach

(Dokončenie z 1. str.)

V podaní folklórnych súborov Janoštinovci zo Zuberca a Skorušiči na z Lieseku si diváci mohli vychutnať tradičné melódie oravského regiónu. Nedelňný program gradoval vystúpením zlatého klinca programu, a to známeho folklórneho sú-

boru Železiar z Košíc, ktorý žne úspechy na medzinárodných scénach a patrí medzi najlepšie folklórne kolektívy na Slovensku. Po tom, ako organizácia festivalu počas 25 rokov stúpala na kvalite ostáva len so zatajeným dychom očakávať, čo so sebou prinesie budúcnosť.

Radnica plná detí

O tom, že v Mestskom úrade v Tvrdošíne vedenie mesta neprijíma len pracovné návštevy, svedčia aj mnohé príležitosti, pri ktorých sa obradná sieň zaplní študentmi, či deťmi. Počas posledných júnových dní tu zavítali najmenší obyvatelia mesta.

Uvítanie detí

Stalo sa už tradíciou víťanie najmenších do života. Každé tri mesiace vedenie mesta pozýva rodičov, aby slávnostne privítali najmenších a popriali im do ich života všetko len to najlepšie. Prítomní rodičia si z rúk zástupkyne primátora V. Jan-

boli symbolicky promovaní, zavesili spomienkové tablo s fotografiami na mestskom kultúrnom stredisku. Z toho, že každý môže vidieť, že práve oni už budú veľkí školáci sa úprimne tešili a spoločne si aj zaspievali naučené pesničky.

V sobášnej sieni privítali deti primátor mesta I. Šaško a jeho zástupkyňa V. Jančeková. Tá zaspomínala na časy, keď už teraz budúcich školákov vítala s ich mamičkami a ukladala do kolísky práve pri spomínanom uvítaní do života. Deti im na oplátku predviedli niečo zo svojho speváckeho a

čekovej prevzali finančný darček a knihu s venovaním od primátora mesta. 23. júna privítali 38 novorodencov, 24 chlapcov a 14 dievčat. Z toho boli až dve dvojice dvojčiek. V oboch prípadoch to boli chlapci.

Predškôláci u primátora

Na školskú dráhu sa celý rok pripravovali predškôláci z materských škôl v Tvrdošíne. Predtým, ako sa budúci prváčikovia spolu s pani učiteľkami vybrali na mestský úrad, kde

recitačného umenia, pričom dokázali, že sú pripravení zasaďnúť do školských lavíc. Od primátora dostali na pamiatku rozprávkovú knižku a od zástupkyne sladkú čokoládu.

Vedenie mesta nezabudlo ani na pani učiteľky, ktoré odchádzajú do dôchodku. Úprimne im poďakovali za roky zodpovednej práce i za výchovu niekoľkých generácií. Ako symbol vďaky a úcty pani učiteľkám venovali kyticu kvetov a malý darček.

Čerpacia stanica dotvorila časť mesta

I napriek tomu, že výstavba stanice predchádzala tzv. negatívna mediálna kampaň, dnes sa rodina čerpacích staníc Voms

rozzrástla o nového člena aj v meste Tvrdošín pri supermarkete Tesco. Novootvorená čerpacia stanica slúži občanom mesta už skoro dva mesiace, pričom tam nájdete takmer všetky služby, ktoré potešia nejedného motoristu. Ponuka služieb je pestrá, od ručného umývania áut, výsa-

vača, kompresora, umytia okien až po automatickú umývarku áut. Čerpacia stanica je otvorená non-stop a okrem tradičných

motoristických služieb je vybavená aj predajňou s rozličným tovarom, bufetom, a kaviareňou. Prvé ohlasy na čerpaciu stanicu od motoristov sú pozitívne aj z pohľadu výhodných cien benzínu i nafty a už teraz má veľké využitie z pohľadu kvality poskytnutých služieb.

Vážení pán primátor, dovolíte, aby sme Vám poďakovali v mene všetkých záhradkárov za Vašu pomoc pri oprave prístupovej cesty k záhradkám, tak isto ostatných občanov nášho mesta, ktorí využívajú tú cestu na športové činnosti alebo relaxáciu pri vodnej nádrži ako aj rybári.

Je nám ľúto, že poľnohospodári ako aj urbári, ktorí vo väčšej miere využívajú túto cestu nemajú záujem o združenie finančných prostriedkov na opravu. Mali by si vstúpiť do svedomia a prispieť, pretože poškodenie cesty práve oni spôsobujú svojimi ťažkými mechanizmami. Zároveň chcem vyjadriť poďakovanie aj riaditeľovi technických služieb za ich pomoc pri oprave cesty.

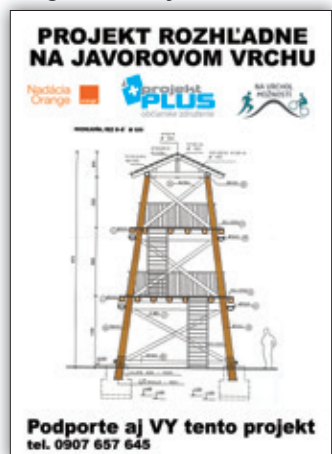
Záhradkárske združenie

Pohl'ady na krajinu z rozhľadne

Ešte pri príprave plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta navrhoval kolektív zostavovateľov mnohé aktivity, ktoré by pomohli skvalitniť život obyvateľov mesta. Jedným z návrhov bola výstavba rozhľadne na Javorovom vrchu, na ktorú v tom čase nebolo možné získať financie.

Tejto myšlienky sa ujalo Občianske združenie Projekt PLUS, ktoré v spolupráci s mestom reagovalo na grantovú výzvu nadácie Orange a pripravilo zaujímavý projekt s názvom Na vrchole možnosti. Žiadosť o grant bola nadáciou schvá-

lená, a tak sa s jej finančnou podporou pustili členovia OZ do práce. Projekt sa skladá

z dvoch hlavných aktivít, a to výstavby rozhľadne na Javorovom vrchu a organizovania 1. ročníka bežeckých a cyklistických pretekov do vrchu, taktiež na Javorový vrch.

V súčasnosti sa vybavujú posledné povolenia potrebné pre začatie stavebných prác. Na začiatok septembra sú naplánované prvé povrchové úpravy a betónovanie základov a následná stavba konštrukcie.

Súčasťou projektu sú bežecké a cyklistické preteky na Javorový vrch, ktoré odštartujú 12. septembra o 10⁰⁰ z Michalského námestia. Bude sa súťažiť v 12

hlavných kategóriách nad 15 rokov a v dvoch kategóriách do 15 rokov. Pre rodiny s deťmi bude počas pretekov pripravený bohatý sprievodný program na Skalke. Vyhodnotenie víťazov sa uskutoční o 14⁰⁰ na Michalskom námestí, po ktorom sa uskutoční koncert kapely Goodbye guns a Buc Band. Všetci ste vítaní.

Občianske združenie Projekt PLUS sa chce aj týmto spôsobom poďakovať oslobodeniu sponzorom za pomoc, či už finančnú alebo materiálnu. Bez ich pomoci by projekt nebolo možné realizovať.

Okolie hotela dostáva novú tvár

Kompletná rekonštrukcia tak veľkého objektu ako je hotel je niekedy oveľa náročnejšia ako vybudovať stavbu od základov. Počas necelého roka sa to však vedeniu mesta podarilo a dnes už Centrum turizmu hotel Limba ponúka svoje služby širokej verejnosti.

Každý, kto niekedy rekonštruoval svoje obydľie vie, že je to náročná práca, ktorá si vyžaduje presný postup a harmonogram prác. Po rozsiahlych stavebných prácach na budove tak v posledných mesiacoch prešlo úpravou aj okolie objektu. Pracovníci technických služieb sa postarali o terénne úpravy v jeho okolí. V prvom rade bolo potrebné vysiať zelený trávnik, o ktorý bola v letných horúčavách o to náročnejšia starostlivosť. Po pár týždňoch však už človek nepostrehol rozdiel

medzi novou výsadbou a pôvodnou, ktorá pokračovala popri chodníku smerom ku kostolu. Pohľad na okolie hotela spestril aj kvetinový záhon, ktorý môžu obdivovať nielen okoloidúci, ale aj náv-

števníci hotela pri pohľade z jeho reštaurácie.

V súčasnosti sa oproti minulým rokom pohybuje po cestách oveľa viac motorových vozidiel, a preto bolo potrebné upraviť aj parkovisko v bezprostrednej blízkosti hotela, aby čo najviac vyhovovalo potrebám turistov ako aj obyvateľov mesta. V priebehu jediného týždňa boli vyrovnané všetky nerovnosti a položený asfaltový koberec. Taktiež bola položená zámková dlažba na prístupovom chodníku od parkoviska i pri vstupe na terasu. Návštevníci tak môžu využívať nové hotelové parkovisko, pokochať sa výhľadom z terasy na kvetinovú výzdobu a popri tom ochutnávať špeciality kuchyne.

Na valnom zhromaždení urbáru sa preberali dôležité témy

Urbár v našom meste je významný hospodársky článok, ktorý má niekoľkoročné skúsenosti pri práci v lese a prispieva k rozvoju nášho mesta.

Členovia tvrdošínskeho urbáru sa stretli na valnom zhromaždení, aby sa oboznámili s výsledkami hospodárenia za uplynulé obdobie.

Jeho predseda Ivan Šaško vo svojej správe zhodnotil výsledky spoločnosti Urbárski spolumajitelia a spoločnosti Združenia súkromných vlastníkov lesa za uplynulé obdobie, kde prezentoval okrem iného dosiahnutie dobrých hospodárskych výsledkov, ktoré sú dlhodobou vyjadrované v dividendách pre svojich členov, ktoré patria k najvyšším na Slovensku.

Dal do pozornosti súdne „ťahanie“ s družstvom Tvrdošín, ktoré pretrvávajú už niekoľko desiatok rokov a domáhanie sa spravodlivosti pri náprave krivd, ktoré boli spáchané na ľuďoch urbáru Tvrdošín po roku 1948, no najmä po roku 1989, ktoré spôsobil jeden človek na družstve, aby Urbár pripravil o majetok, a tak pre družstvo získal

neoprávnene značný majetkový prospech. Treba dodať, že družstvo už nepatrí tým, ktorým zo zákona má patriť príslušný majetkový podiel.

Pre urbárske spoločenstvo je

veľmi dôležitá skutočnosť, že v prípade urbáru Ústavný súd ešte v roku 2012 vo svojom náleze 194/2012-50 vyslovil okrem iného zásadný právny názor, na ktorom bolo stavané vlastníctvo urbáru po roku 1989, v ktorom je jednoznačne povedané, že urbár Tvrdošín zákonným spôsobom

nikdy nestratil svoje vlastníctvo. Ako povedal, prvostupňový súd v Námestove však do dnešného dňa nie je schopný rozhodnúť. Taktiež pozemkový úrad, tiež sídliači v Námestove, nechce

rešpektovať nález ústavného súdu, pričom táto skutočnosť nepotrebuje ďalší komentár. V ďalšej časti sa predseda urbáru Ivan Šaško podelil s pracovnými výsledkami, ktoré boli veľmi priaznivé. Dosiahnutie takýchto výsledkov však nebolo jednoduché a bolo potrebné

priať viaceré radikálne, ale tiež prechodné opatrenia. Najradikálnejšie opatrenia urbár Tvrdošín prijal pri prevádzkovaní urbárskej pily, keďže so zastaranou technológiou nie je možné konkurovať v dnešnej dobe na trhu. V ďalšom období má Urbár Tvrdošín pripravené plány pre zásadnú modernizáciu areálu pily, ktoré dopomôže k vytváraniu nových pracovných miest. Ďalej boli prijaté opatrenia aj na zlepšenie hospodárenia, čo sa veľmi osvedčilo a čo sa zásadne prejavilo na hospodárskych výsledkoch. Za rok 2014 bolo vyťažených 29 868 m³ drevnej hmoty. Počas prvého polroka 2015 bolo vyťažených 12 320 m³ drevnej hmoty. Čo sa týka zalesňovania holín za rok 2014 v Tvrdošíne a Oraviciach bolo vysadených 134 950 sadeníc na ploche 32, 69 hektára, v prvom polroku 2015 bolo zalesnené územie o ploche 42, 03 hektára, na ktorých bolo vysadených 133 090 sadeníc. Do nasledujúceho obdobia si urbár Tvrdošín vytýčil nové a náročné ciele, ktoré spočívajú vo zvýšenej starostlivosti o les a modernizácii urbárskej pily v Tvrdošíne.

Svoje sily regenerovali v Oraviciach

Členovia Združenia zdravotne postihnutých Oravy absolvovali v dňoch 10. – 15. augusta rekondičný pobyt v Oraviciach. O tom, že oddychovali aktívne svedčí aj program, ktorý bol pre nich pripravený. Počas dňa obdivovali krásy Oravickej doliny v podobe turistiky, alebo oddychovali v mestských termálnych kúpaliskách. Večerný program vyplňali spevom a tancom, či obdivovali vystúpenie Samka Lorinčička z Dolného Kubína. Samozrejme nezabudli ani

na svojich jubilantov. Rekondičného pobytu sa zúčastnilo celkom 57 dôchodcov z celej Oravy a z družobných klubov Moravy. „Poďakovať by sme chceli pánovi primátorovi, že nám umožnil kúpanie v mestských kúpaliskách so zľavou. Veľmi si to vážime. A taktiež ďakujeme aj vedúcemu hlavnej chaty Jozefovi Koptovi za vzornú starostlivosť o našich dôchodcov. Tešíme sa, že o rok sa stretneme znova,“ povedala pani Gallasová, predsedníčka ZZPO.

Historické medzníky mesta v priebehu storočí

Vývoj mesta sa lišil - storočie od storočia. V jednom období prekvitalo a v tom druhom zasa muselo čeliť prírodným živlom, či ľudskej krutosti. Vždy sa však opäť postavilo na nohy a snažilo sa vo svojom vývoji napredovať. Vďaka sile našich predkov môžeme dnes o Tvrdošíne hovoriť ako o meste. Prinášame vám historické udalosti, ktoré zásadne ovplyvnili jeho vývoj.

750

Kráľovská colná stanica

Výhodná strategická poloha územia Tvrdošína na sútoku dvoch riek vytvorila už na začiatku druhého tisícročia nášho letopočtu predpoklady na zriadenie colnej stanice. Presný dátum jej vzniku sa nedá presne určiť. Podľa historika A. Kavuljaka bola zriadená za vlády Ondreja II. (1205 - 1235), ktorý organizoval správu v pohraničných končinách. Znalec dejín Tvrdošína Š. Šmálik predpokladal vznik colnej stanice už za kráľa Štefana (1000 - 1038). I keď mal Tvrdošín veľký chotár, bol málo zaľudnený. Patrila mu celá horná Orava, najmä povodie Čiernej Oravy a Polhoranky. V 13. storočí mal cca 100 až 200 obyvateľov (na Orave cca 2 000).

Písomná zmienka o Tvrdošíne

V Listine Belu IV. (1235-1270) z 11. augusta 1265 bol Tvrdošín uvedený ako Toardosina. V nej kráľ poskytol vtedajším obyvateľom Liptova určité úľavy, aby neopúšťali kraj. Zvýhodnil ich aj tým, že mali platiť mýto len z plátna, soli a olova. Ostatné tovary a poddaných sedliakov mohli z Poľska alebo iných krajov privážať bez poplatkov. Na mestskom úrade sa nachádza kópia listiny kráľa Štefana z 11. augusta 1270, ktorou konfirmuje listinu Belu IV. z roku 1265.

„Krájanie“ z tvrdošínskeho chotára

V polovici 14. storočia došlo k rozčleneniu tvrdošínskeho chotára. Na jeho území postupne vznikli Zemianska Dedina, Medvedzie, Horný a Dolný Štefanov a Lavkovo. Ľavý breh rieky Orava zostal ako súčasť obce Tvrdošín v poddanskom pomere až do roku 1369, keď osada, v ktorej sa nachádzal colný sklad, bola ako Vyšný Tvrdošín povýšená na mesto a Nižný Tvrdošín – Nižná ostala aj naďalej v poddanskom pomere. Medzi Nižným a Vyšným Tvrdošínom sa nachádzal veľký majer, ktorý sa premenil na osadu Gavrova (Lawrowa) Lehota, neskôr Krásna Hôrka. Išlo o valaskú časť Nižnej, s ktorou mala spoločného richtára. V roku 1371 bolo odčlenené ďalšie územie, na ktorom vznikla Trstená.

Medvedzie

História Medvedzia, dnes mestskej časti Tvrdošína, sa začína písať od roku 1280 – 1290, kedy sa tu usadila rodina zemianskym právom – dostala zemiansky diplom a privilégia. Ďalšia písomná zmienka o Medvedzí je z roku 1355, kedy povýšil kráľ Ľudovít Ladislava a Urbana do stavu a počtu uhorských šľachticov a na znak šľachtictva im daroval pôdu o 10 poplužiacich z lesa zvaného Orava, ktorý bol pri Medveckom potoku so všetkými výnosmi a šľachtickými právami. Významným rokom pre rod Medveckých z Medvedzia bol rok 1593, kedy získali svoj erb. Podľa sčítania z roku 1754 v Medvedzí žilo 32 a v 1778 roku 36 zemianskych rodín – 153 ľudí.

Udelenie mestských výsad

Kráľ Ľudovít (1342-1382) vo sviatok Rozposlania apoštolov – 15. júla Tvrdošínu udelil výsady kráľovského mesta, čím získal výsadu voliť si richtára a 12-člennú radu, organizovať jarmoky, voliť farára, mať nemocnicu, nekonať poddanské práce (mesto sa vykúpilo určitým poplatkom kráľovi). Mešťania mali možnosť obchodovať aj v zahraničí a boli oslobodení od mýta po celom Uhorsku. Koncom 14. storočia tu žilo okolo 400-500 obyvateľov.

Krásna Hôrka

Znak Krásnej Hôrky: Pahorok, na ňom nádoba v podobe kalicha, na ktorú lezie z každej strany jedna liška. Už od roku 1420 patrila pod menom Gavrova (Lawrowa) Lehota pod hrad Orava. Neskorší názov Krazna horka bol odvodený od červeného smreku a znamenal červená hôrka. Krásna Hôrka sa ako samostatná dedina s 18 sedliackymi a želiarskymi domami uvádza už v roku 1598; do roku 1666 však mala spoločného richtára s Nižnou. V roku 1715 tu žilo 32 rodín. V poddanskom pomere zostala do roku 1848 (zákon o zrušení poddanstva.)

Ťažké časy dol'ahli na mestečko

V Tvrdošíne žilo v roku 1600 cca 70 rodín, teda približne 350 ľudí v 36 domoch. Zdrojom ich obživy bolo najmä poľnohospodárstvo, pestovali obilniny, zemiaky a strukoviny, chovali dobytok. Richtára si obyvatelia volili na sviatok sv. Juraja spomedzi seba. V mestečku bolo evidovaných 7 bedárov, 6 želiarov, 2 pastieri a 1 panský sluha.

Orava zažívala krušné časy. V 17. storočí bola v rukách Thurzovcov a po nich Thökölyovcov. Postihli ju následky všetkých povstaní od Bočkayovho po Rákócziho a cisárskych represálií od zhabania Thökölyho majetku po vypálenie Oravy litovským vojskom a kuruckým drancovaním obyvateľstva. I Tvrdošín v tomto období postihli veľké pohromy. Boli to najmä požiare, mor dobytka, plienenie vojsk a za povstania Františka Rákócziho aj priame boje v obci.

Mesto získalo Oravice

Delením niekdajšieho rozsiahleho chotára a následným zakladaním nových osád sa Tvrdošíňčanom výrazne zmenšovali plochy pasienkov. Na ich lúkach boli založené aj obce Hámry, Hamričky a Osada. Mešťania hľadali náhrady území. Od roku 1647 si prenajímali hoľu Lúčna v Bystrej – Oraviciach. O 11 rokov neskôr, v roku 1658, požiadali oravské panstvo

o užívanie celého Bystrianskeho chotára – Oravic. Odovzdanie bolo potvrdené 6. júna 1659 v listine nazwanej Thökölyho donácia. Drevo z Oravic vozili do Tvrdošína. Tu na brehu rieky Orava zbíjali plte, s ktorými sa plavili do južných krajov vtedajšieho Uhorska. V Oraviciach pásli dobytok, najmä voly, junčovinu a ovce, kosili seno a rúbali drevo. Prijmy mali z pily, jarmokov a trhov, z dvoch mlynov, tiež obchodu s chmeľom, z pekárstva, pivovarníctva a z remesiel. Tvrdošín sa pokladal za plátennícku obec. Išlo hlavne o domácku výrobu plátna a drobný obchod. Roku 1762 pri uzavieraní urbárskej dohody medzi zámockým panstvom a mestečkom Tvrdošínom sa obnovila zmluva na majetok v Oraviciach. Po zrušení poddanstva zák. č. IX z roku 1848 sa Tvrdošíňčania stali vlastníckmi Oravic, takže celé územie niekdajšej Bystrej, podľa urbárskej dohody z 9. 12. 1867 prešlo do neobmedzeného vlastníctva urbárikov obce Tvrdošín.

Murovaný kostol bol stavaný takmer 150 rokov (veža z roku 1628, sakristia z roku 1664, stredná časť z roku 1770). Na fotografii z poslednej štvrtiny 19. storočia je pôvodná cibulovitá veža, ktorá zhorela pri požari v roku 1900.

Mesto vo víre povstania

Posledné protihabsburské povstanie, na čele s Františkom Rákoczim, vypuklo v roku 1703. Ešte v tom istom roku jeho vojaci obsadili Oravu a následne celé Slovensko.

V meste sa vystriedali povstaleckí a cisárski vojaci, ktorí v jeho severnej časti dali vykopať hlbokú priekopu a v lokalite Šance, na kopci Dielec, postavili pevnosť, ktorú volali reduťta alebo citadela. Išlo o sedemhramný drevený zámok obohaný násypom a ohradou. Povstalci v snahe zničiť túto pevnosť vypálili mestečko. Strategicky výhodná poloha síce Tvrdošínu prospievala, ale často mu prinášala aj utrpenie. Toto novodobé opevnenie bolo skúmané archeológmi a v roku 2012 vyhlásené za národnú kultúrnu pamiatku.

Tvrdošín sídlom okresu

Rozhodnutie miestodržiteľskej rady (sídliacej v Bratislave) o správe Oravskej župy bolo prijaté 23. septembra 1777 na všeobecnom zhromaždení šľachty a duchovenstva Oravskej stolice. Na základe tohto rozhodnutia sa Oravská župa rozdelila na štyri okresy: Dolnokubinský, zámocký so sídlom v Tvrdošíne, Trstenský a Námestovský okres. V každom z nich bol vymenovaný stoličný sudca (služný), jeho zástupca, 4 prísediaci, 2 podnotári, účtovník a geometer. Tvrdošínsky okres mal výmeru 386 km². Od roku 1780 bol Tvrdošín aj „sídlom hlavného tridsiatku s filiálkami v Lokci, Polhore, Podvlku a Kubíne“.

Na prelome 18. a 19. storočia sa stal Tvrdošín dôležitým centrom obchodu s dobytkom. Po obnovení privilégií jarmokov a trhov magistrát pravidelne začiatkom roka prikazoval všetkým gazdom, že „počas pôstnych dní“ budú dobyťtie trhy. Vtedy musel každý povinne vyvieť všetok statok na trhový plac najneskôr do 10. hodiny, a neodchádzať včasnšie ako o 14. hodine. Tvrdošínske trhy hojne navštevovali aj obchodníci z Haliče a južných krajov Slovenska.

Hurban v Tvrdošíne

Slovenské dobrovoľnícke vojsko pod vedením J.M.Hurbana prišlo do Tvrdošína 6. 2. 1849, kde Hurban zhromaždenému obyvateľstvu vysvetľoval: „Treba vydobíť slobodu národu svojmu.“ Za richtára bol vtedy ustanovený Karol Lippay, presvedčený hurbanovský prívrženc, ktorého maďarské úrady prenasledovali a 21. mája 1849 zatkli.

Na fotografii z roku 1910 dominuje nová radnica postavená v rokoch 1872-1875. Pred ňou vpravo sa nachádza mestský dom, ktorý bol zbúraný v roku 1910. Práve tam prehovoril v roku 1849 k občanom Tvrdošína J. M. Hurban, ktorým „objasnil cieľ a poslanie slovenského nevoľníctva“.

Rozvoj hospodárstva

Najdôležitejším odvetvím hospodárskeho podnikania koncom 19. storočia bola v Tvrdošíne drevárska výroba. Drevo sa vozilo z Oravic do Tvrdošína na breh rieky Orava a potom splavovalo plťami. Osobitný význam mala píla v Tvrdošíne i v Oraviciach (od roku 1873). Dovozy dreva, jeho uskladnenie na brehu (dnešné Oravské nábrežie), zbíjanie plťí a splavovanie dolu Oravou poskytovalo zárobky desiatkam furmanov, drevárom a pltníkom nielen z Tvrdošína, ale aj z okolitých obcí.

Vyst'ahovalectvo

Najpríznačnejším výrazom stagnácie rozvoja Tvrdošína v období pred prvou svetovou vojnou a počas nej bolo permanentné znížovanie počtu obyvateľstva. Išlo o odraz sústavnej migrácie ľudí do priemyselných oblastí a do zámoria (USA, Kanada).

Zistiť počet vyst'ahovalcov ešte donedávna nebolo možné. Nezachovala sa kompletná evidencia pasov spred roku 1914, žiadosti o vydanie pasu boli neúplné a náhodne roztrúsené v archíve župy. Okrem toho

Podveling a Tvrdošín na prelome 19. a 20. storočia. Pred synagógou stojí stará židovská škola a kmene stromov na brehu Oravy čakajú na splavenie. Najviac dreva určeného na splavenie skladovali na Žabinci (dnešné Oravské nábrežie).

veľa ľudí odchádzalo do Ameriky „na čierno“. V roku 1901 dal župan príkaz richtárom a notárom, aby napísali menovitý zoznam všetkých vyst'ahovalcov, v zozname sú však uvedené iba mená a priezviská písané maďarským pravopisom. Mená ľudí - svojich predkov, ktoré sa zachovali v zoznamoch lodných spoločností si nájdete v databáze vyst'ahovalectva (1892-1924) na web-stránke mesta.

Urbár Tvrdošín zohral dôležitú úlohu v živote obce

Z archívnych záznamov sa dozvedáme, že urbár, ktorého ustanovujúca schôdza sa konala dňa 8. októbra 1906, mal okrem spoločných nehnuteľností lesa a ostatných pozemkov, ktoré tvorili spoločný majetok aj majetok vytvorený svojou hospodárskou činnosťou. V nasledujúcich desiatkach rokov ho využil nielen pre svoju činnosť, ale aj pre potreby obyvateľov. Boli to najmä pily, mlyny, lesné škôlky, pivovar, krčmy, kováčske dielne či ďalšie nehnuteľné i huteľné majetky slúžiace pre potreby ľudí. Z jeho pokladnice plynuli financie na stavby kostola, fary, školy, obecný dom. Urbárnici vybudovali v meste aj umelý protipožiarň kanál, ktorý ako potok pretekal celým mestom. Tvrdošín bol známy aj tým, že ako prvý na Orave mal vybudovaný vodovod a kanalizáciu cez ulicu od železničnej stanice po Oravu. Pokrokovou bola vo svojej dobe aj malá elektráreň na pile, ktorá vyrábala svetlo pre

celé mesto. Z hodnôt, ktoré vytvorilo urbárske spoločenstvo sa v meste robili cesty, dláždené chodníky, rigoly na cestách, starali sa o mestský park, cintorín, o kostolík v Oraviciach. Po znárodnení v roku 1948 sa urbáriaty zrušili a vznikli družstvá, ktoré prebrali určitým spôsobom model urbáriátov. Po roku 1989 sa začali vracaať majetky podielníkom a vznikli spoločenstvá na historickom základe bývalých urbáriátov. Až zákon z roku 1995 ustanovil presné podmienky vzniku pozemkových spoločenstiev, ktoré platia dodnes.

Vojnové roky

Začiatkom júna 1944 prišiel do okolia Osobitej prvý výsadekový oddiel partizánskej skupiny M. Korotkova. V Tvrdošíne sa vytvorila ilegálna odbojová skupina okolo Oskara Jeleňa, neskoršie okolo Štefana Trstenskeho. Niekoľko mesiacov ukrývali a zásobovali utečencov (z miestnej pekárne zabezpečovali rozvoz chleba až za Jablonku), najmä sovietskych vojakov zo zajateckých a koncentračných táborov z Nemecka až na východné Slovensko, kde sa formovala partizánska brigáda Čapajev, ktorej velil rodák z Krásnej Hôrky major Ľudovít Kukorelli, pod parným kotlom na tvrdošínskej pile skrývali robotníci zbrane pre ozbrojené vystúpenie. Revolučný národný výbor v Tvrdošíne bol jedným z prvých na Orave, čo začal s aktívnou činnosťou. Na základe jeho výzvy odišlo do SNP veľa miestnych chlapov, ktorí sa ihneď zapojili do ostrých bojov. Veľmi ťažké obdobie prežíval Tvrdošín pri útokoch Nemcov na povstalecké pozície. Dňa 4. septembra 1944 postupovali nemecké vojská s ťažkými zbraňami v priestore Námestovo – Trstená. Povstalci sa museli stiahnuť z Oravskej Polhory a Rabče, kde hneď v prvých dňoch povstania padol tvrdošínsky rodák Ján Dulík. Potom sa povstalecké vojsko stiahlo z Tvrdošína a zaujalo obranné postavenie pri Medvedzí, kde prišlo k neúspešným bojom s Nemcami o znovudobytie Tvrdošína. V Tvrdošíne sa nemecké vojská koncom marca žúrivo bránili, pretože mali v meste poľnú nemocnicu (dnešná ZŠ Š. Šmálik), v ktorej zhromažďovali svojich ranených. Tvrdošín bol Červenou armádou s definitívnou platnosťou oslobodený 31. marca 1945. Pri bojoch vyhorela jedna ulica a viac obyvateľov utrpelo vážnejšie zranenia. Začiatkom jari 1945 ustupujúci Nemci zničili mosty, demolovali trať a narobili veľa iných škôd. Preto sa hneď po vojne hlavná pozornosť venovala obnove a rekonštrukciám mostov, ciest, železničnej trate a obytných domov. V tomto období mal Tvrdošín približne 1650 obyvateľov, Medvedzie 280 a Krásna Hôrka okolo 590.

Po rokoch stagnácie patrí Tvrdošín posledné tri desaťročia

Tvrdošín je mesto

50

Významný medzník v novodobých dejinách Tvrdošína predstavuje rok 1965. Kým dovtedy bol obcou, v rámci 700. výročia prvej písomnej zmienky v roku 1965 mu bol opäť udelený štatút novodobého mesta ako najstaršej obci na Orave. V roku 1996 sa už po druhýkrát stal okresným mestom. Prvýkrát to bolo ešte v roku 1777. Existencia okresu siahala až do roku 1922, kedy bol zrušený z dôvodu pričlenenia časti územia Oravy k Poľsku.

Zlúčenie s Medvedzím a Krásnou Hôrkou

Od polovice 60. rokov sa dostali do popredia úvahy o zlúčení Tvrdošína s Medvedzím a Krásnou Hôrkou. Výstavba fabriky v Nižnej si vyžiadala výstavbu veľkého sídliska medzi kedysi osobitnými obcami a takto ich aj vzájomne prepojiť. Spoločné zasadnutie národných výborov Medvedzia a Tvrdošína sa uskutočnilo 19. novembra 1967. Zlúčením narástol počet obyvateľov mesta na 2 320. Keď 1. januára 1974 bola s Tvrdošinom zlúčená aj obec Krásna Hôrka, počet obyvateľov mesta do roku 1976 narástol na 6 435.

Výstavba sídliska

Osobitný problém predstavovala výstavba sídliska Medvedzie, kde sa sústavne oneskorovalo dokončenie a odovzdávanie bytov. Prvá etapa prvej časti, začatá v októbri 1967 s plánom ukončenia v roku 1975, bola definitívne zrealizovaná až v roku 1985. Prvá etapa druhej časti výstavby bola namiesto roku 1976 ukončená až v roku 1986; prvá etapa tretej časti mala byť skončená v roku 1987 už na základe nového termínu. Aj tu však prišlo k posunu dokončenia.

Prílev obyvateľov z celého Slovenska do Tvrdošína si vyžiadala ďalšie rozširovanie služieb, tak sa mesto stávalo veľkým staveniskom. Začalo sa s výstavbou Strednej priemyselnej školy elektrotechnickej, ktorá bola daná do užívania v roku 1969. Pokračovalo sa v budovaní vyrovnávacej vodnej nádrže, Domu služieb, hotela, 6-triedneho pavilónu pre ZDS a ďalších. Veľké problémy spôsobilo najmä riešenie občianskej vybavenosti na rozostavanom sídlisku Medvedzie.

V druhej polovici 70. a počas 80. rokov sa individuálna bytová výstavba realizovala v lokalitách Vladina, Hlisko, Breziny a Hríbiky. Po nástupe Ing. Ivana Šašku 1. mája 1985 do čela mesta boli prvýkrát vy-

Fotografia z roku 1979 dokumentuje výstavbu materskej školy a celkový pohľad na okolie pri bytovkách č. 19 a 20.

dané mestské noviny, ktoré od tejto doby vychádzajú nepretržite až do dnešných dní. V priebehu týchto rokov dokumentovali udalosti z hospodárskeho, spoločenského a kultúrneho života mesta.

Od septembra 1986 fungoval Mestský dom detí a mládeže, nachádzajúci sa v centre mesta a v roku 1987 Dom dôchodcov so stálou opatrovateľskou službou. Boli položené základy domu smútku, začali sa stavať dva vodojemy, lyžiarsky vleč, skládka komunálneho odpadu na Jurčovom laze, bol vypracovaný projekt územného plánu. Postupne bola rekonštruovaná vodovodná sieť, kanalizácia a cesty na Hrádkoch, prebehli tiež terénne úpravy, vybudované bolo tiež detské dopravné ihrisko, areál zberných surovín (1988). Realizovala sa rekonštrukcia mestskej knižnice a telocvične pri ZS, kanalizácia a vodovod IBV Hríbiky. Keďže v tom čase bolo naše sídlisko len jedno veľké stavenisko, kde neboli cesty a o

Takto vyzeralo obchodné centrum pre všetkých obyvateľov sídliska ešte v 80-tych rokoch.

chodníkov občania len snívali, podarilo sa dostavať dlho rozostavanú základnú školu, bol vybudovaný obchod, dnes patriaci Jednote, bolo vybudované Mestské kultúrne stredisko v Medvedzí a v rovnakom čase aj dom služieb. Nasledovali terénne úpravy celého sídliska s cestami, chodníkmi a výsadbou zelene, rozširovali sa parkoviská a v rámci občianskej vybavenosti aj zdravotné stredisko. Keď v III. etape výstavby chýbal obchod, mesto v akcii „Z“ postavilo montovaný obchod podľa v tom čase známeho Slušovického projektu. To všetko bolo realizované až po nástupe súčasného primátora do čela mesta, keď aj v ďalšom období bolo nutné už mnohé objekty zrekonštruovať, a zároveň zmodernizovať. K rozsiahlym, a najmä s odstupom času veľmi dôležitým investíciám patrí najmä vybudovanie nového teplovodného systému na sídlisku spolu s úplnou plynifikáciou celého mesta, či nové kanalizácie a rozsiahle rekonštrukcie vodovodnej siete.

Za dosiahnuté výsledky v súvislosti so všestranným rozvojom mesta získal MsNV Tvrdošín viaceré ocenenia. Napríklad len v roku 1988 boli realizované akcie v celkovej hodnote 10,6 milióna korún (lyžiarsky

vleč 1988, obchod v 3. časti sídliska Medvedzie, kanalizácia Hrádky, areál Zberných surovín a i.) Postavený bol mäsozávod, ktorý významne prispel k posilneniu miestneho potravinárstva.

Počas 80. rokov bola vybudovaná materská škola a detské jasle, športové areály pri ZDS a SPŠE na sídlisku Medvedzie, uskutočnila sa rekonštrukcia kina v Krásnej Hôrke, výstavba športového ihriska a ďalšie.

Z prvého plenárneho zasadnutia mesta, kedy Ing. I. Šaško sa dňom 1. mája 1985 postavil do čela mesta. Zľava: Ing. Ján Badár, Ing. Ivan Šaško, Ing. Ján Jelenčík.

Rozšírili sa možnosti vzdelania

S výstavbou Gymnázia sa začalo v roku 1992. O 14 mesiacov neskôr, 1. septembra 1993 sa za účasti prvých študentov, ich rodičov a hostí uskutočnilo slávnostné otvorenie a zahájenie prvého školského roka v nových priestoroch. Autorom myšlienky výstavby prvého oravského 8-ročného gymnázia so zameraním na cudzie jazyky bol primátor I. Šaško.

Počas 22 rokov už v gymnáziu maturovali stovky študentov, ktorí úspešne absolvovali vysoké školy všetkých zameraní. Hoci sa začalo s vyučovaním v dvoch triedach s jedným kabinetom, dnes je škola plnohodnotne vybavená všetkým zariadením potrebným pre kvalitný výchovno-vzdelávací proces.

Tvrdošín – okresné mesto

Keď podľa vládneho návrhu zákona o územnosprávnom členení mali byť na území Oravy vytvorené tri okresy, Tvrdošín deklaroval svoj záujem a pripravenosť všetkých priestorových a materiálnych podmienok, aby sa po 74 rokoch (1777 - 1922) stal opäť okresným mestom. Záujem prejavili aj mesto Trstená a obec Nižná. Náročným rokovaním, ale najmä splnením všetkých požadovaných podmienok, získal rozhodnutím Vlády SR štatút okresného mesta v roku 1996 Tvrdošín.

Udelenie štatútu okresného mesta na Trojičnom námestí.

V tom čase bol druhým najväčším mestom na Orave s 9500 obyvateľmi. Bol dopravnou križovatkou pre hornú Oravu, železničným napojením na túto oblasť. Sídlili tu uzlové inštitúcie, ako obvodné oddelenie požiarnej ochrany, energetických závodov, polície, významné podniky s celooravskou pôsobnosťou, ako mäsokombinát, mliekareň a ďalšie. Bolo tu sídlo obvodného úradu, všeobecnej štátnej správy, okresná vojenská správa, obvodný úrad životného prostredia, úrad práce, školstvo s nadregionálnou pôsobnosťou (Stredná priemyselná škola, obchodná akadémia, Gymnázium, Lesnícke učilište). Okres Tvrdošín má rozlohu 478,92 km², žije tu cca 37 tis. obyvateľov.

Kultúrne dedičstvo výnimočnej hodnoty

Len vďaka iniciatíve I. Šašku je drevený gotický kostol Všetkých svätých zachránený. Po jeho zvolení do čela mesta sa s neoblomnou tvrdohlavosťou pustil do záchrany kostolíka, ktorý bol v dezolátnom stave. V rokoch 1985 - 1993 boli vykonané rozsiahle opravy a rekonštrukcia niektorých častí stavby, sústredenie po desaťročia častí mobiliáru a opätovné poskladanie vnútornej výzdoby, úprava terénu v najbližšom i vzdialenejšom okolí, opravy s výmennou krytiny a zakonzervovanie zvonice, bášť a oplotenia cintorína i štýlové architektonické zladenie Domu smútku postaveného v období posledných rekonštrukčných prác do jednoliateho esteticky pôsobivého urbanistického celku.

Významným dňom v histórii mesta bol rok 1994. Udelenie ocenenia Europa Nostra bolo satisfakciou za všetku uvedenú prácu. Primátor Ivan Šaško prevzal ocenenie „za zachovanie a vynikajúce zreštaurovanie významnej pamiatky drevenej architektúry a jej vybavenie tradičnou ručnou prácou. Výnimočné ocenenie sa dostalo vedeniu mesta v roku 2008, keď bol zaradený k jedinečným stavbám sveta a zapísaný do Zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva Unesco.

Prinavrátenie Oravíc vďaka úsiliu vedenia mesta

Po revolúcii v roku 1989 bol občanom mesta potvrdený vzťah k vlastníctvu pozemkov, pôdy a lesov aj v Oraviciach. Primátor Ivan Šaško už od roku 1990 vyvíjal maximálne úsilie, aby boli zákonnou cestou prinavrátené mestu Tvrdošín všetky práva, ale aj s tým súvisiace povinnosti k Oraviciam. Už v decembri 1991 mestské zastupiteľstvo venovalo značnú časť rokovania dôležitosti a nutnosti vyhľadávania právnych dokumentov vrátane historických listín z archívov, dokazujúcich majetkové práva mesta na Oravice a ich spravovanie, pretože si uvedomovali, že toto územie s 2008 ha má obrovskú perspektívu nie-

len ako zdroj príjmu pre mesto, ale aj ako budúce kúpeľné centrum.

V roku 1992 bol geotermálny vrt nachádzajúci sa na tvrdošínskych urbárskych pozemkoch v Oraviciach v zmysle zákona o majetku obcí vyradený zo zoznamu na predaj v procese malej privatizácie. S pohľadákami a záväzkami bol v príslušnom majetkovom podiele odovzdaný mestu, ktoré sa usilovalo dokázať historický vzťah k tomuto katastrálnemu územiu, a zároveň dokázať protiprávne kroky inštitúciám, ktoré bez právneho titulu zaradili toto územie do správy obce Vitanová v r. 1977.

Viacročné úsilie vedenia mesta v dokazovaní historickej pravdy viedlo k rozhodnutiu Úradu geodézie, kartografie a katastra SR o tom, že Oravice patria neodlučne k Tvrdošínu. Potvrdil to nielen Katastrálny úrad v Banskej Bystrici 6. 6. 1995, ale aj Najvyšší súd a následne aj Ústavný súd SR. Z historického hľadiska ide o významný počin.

Z rozhodnutia Biskupského úradu bol kostolík sv. Anny v Oraviciach prinavrátený do farnosti Tvrdošín, v ktorom bola vykonaná rozsiahla rekonštrukcia a celková obnova.

Areál termálnych kúpalísk bol sprístupnený verejnosti 30. júla 1995. Keď Okresný úrad Tvrdošín v roku 1999 protizákonne presunul katastrálne územie Oravíc do Vitanovej, mesto v septembri 2000 zatvorilo termálne kúpaliská a podniklo kroky k odstráneniu protiprávneho stavu.

O tom, že vedenie mesta podnikalo kroky na najvyšších miestach svedčí veľavravný list JUDr. Róberta Fica, vtedy poslanca NR SR, ktorý zaslal v roku 2000 J. Bernatčákovi, vtedy prednostovi OÚ v Tvrdošine, ako tzv. politikovi, ktorý slúžil skupine ľudí, ktorí nielen Urbáru, ale aj mnohým občanom mesta protiprávne zobrali majetok.

Vážený pán prednosta Okresného úradu v Tvrdošine, ako poslanec Národnej rady Slovenskej republiky som bol oboznámený s podstatou sporu medzi obcou Vitanová a mestom Tvrdošín ohľadne protiprávneho úkonu, na základe ktorého došlo k prepísaniu územia Oravíc z katastrálneho územia Tvrdošín do katastrálneho územia obce Vitanová.

Rovnako mi bol predložený právoplatný a vykonateľný rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. januára 1996, ktorý jednoznačne potvrdil územnú príslušnosť Oravíc do katastrálneho územia mesta Tvrdošín. Ako pre poslanca Národnej rady Slovenskej republiky je pre mňa nepochopiteľná a neprijateľná skutočnosť, že napriek existencii tohto jednoznačného rozsudku NS SR došlo v septembri 2000 k svojvoľnému úkonu katastrálneho odboru na Okresnom úrade v Tvrdošine a k protiprávnemu prepísaniu územia Oravíc do KÚ obce Vitanová. Keďže na takýto postup Vami riadeného úseku neexistoval žiadny právny dôvod, považujem konanie príslušného pracovníka Vášho úradu za výsmech a poníženie právoplatného rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Nie je možné, aby v Slovenskej republike, ktorá má byť právnym štátom, existovala takáto miera svojvoľnosti a nerespektovania súdnej autority.

Vážený pán prednosta, v súčasnosti neexistuje iná možnosť, ako urýchlene urobiť potrebné kroky na nápravu tohto očividného porušenia zákona. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý rešpektuje aj predsedu Úradu geodézie a kartografie Slovenskej republiky tým, že zamietol návrh na obnovu konania aj ďalšie opravné prostriedky vznesené obcou Vitanová v tejto veci, je v zmysle slovenského právneho poriadku dostatočným právnym titulom, aby sa v katastri nehnuteľnosti urobili opravy v zmysle znenia tohto rozsudku a aby sa zabezpečil prepis územia Oravíc späť do KÚ mesta Tvrdošín. Akýkoľvek iný ako tento postup nie je prijateľný. Podľa informácií, ktoré mám k dispozícii, Krajská prokuratúra v Žiline vyslovila nespokojnosť so spôsobom akým na podnet mesta Tvrdošín reagovala Okresná prokuratúra v Dolnom Kubíne. Dá sa preto opodstatnene očakávať, že aj opätovné stanovisko príslušnej prokuratúry bude jednoznačne smerovať v prospech mesta Tvrdošín, t. j. v prospech zákonnosti a elementárnej úcty k rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Na postup prokuratúry v tejto veci sa budem informovať.

Privítal by som, pokiaľ by sa bez ďalších zbytočných sporov rešpektoval zákon. Preto by najjednoduchšou cestou bolo, pokiaľ by Váš katastrálny odbor urobil úhrľadne nevyhnutné kroky. Pokiaľ bude ďalej pretrvávajúť tento stav hrubého porušovania práva, budem o ňom informovať ministra vnútra Slovenskej republiky a celú vládu SR, aby z kauzy vyvodila politickú a právnu zodpovednosť voči vedeniu Okresného úradu v Tvrdošine. Ak ani tento postup nebudie dostačujúci, čo by ma veľmi prekvapilo a nútilo zamyslieť sa nad skutočnými dôvodmi takéhoto otvoreného ignorovania práva, som pripravený poskytnúť mestu Tvrdošín všetku možnú právnu pomoc pri zastupovaní jeho záujmov v konaní pred Európskym súdom pre ľudské práva v Štrasburgu. Európsky dohovor o ľudských právach totiž vo svojom Dodatkovom protokole pochybnosti o tom, že v tomto prípade by sťažnosť podaná proti Slovenskej republike, osobitne konaniu Okresného úradu v Tvrdošine, aj bola úspešná, čo by malo za následok nielen nápravu stavu, ale aj vyplatenie nie zanedbateľnej čiastky finančného odškodnenia, ktorú by štát potom mal zosobniť voči štátnemu orgánu zodpovednému za porušenie práva, t. j. Vášmu úradu.

Dovoliť si na záver vysloviť presvedčenie, že tento neuveriteľný prípad ignorovania práva rýchlo zmizne zo stolov všetkých slovenských úradov, ktoré žiaľ k nemu zatiaľ zaujali len veľmi laxný prístup. Budem sa tešiť na Vašu odpoveď, ale najmä na to, že spoločne a bez akýchkoľvek prietahov odstránime stav nepravdy, ktorý je evidentný.

S úctou Róbert Fico

Tento veľavravný list vtedy poslanca Róberta Fica len dotvára vtedajšiu atmosféru, a najmä súčasnú skutočnosť, čo všetko muselo vedenie mesta a Urbáru podstúpiť, aby obhájilo práva nášho mesta, nielen na Oravice, ale tiež v súčasnosti ešte stále nie ukončené konania proti tým podvodníkom, ktorí už rozpredali časť urbárskeho majetku, aj keď vedeli, že na to nemajú žiaden právny nárok a v súčasnosti tieto podvody chcú cez podobných úradníkov štátnej správy zlegalizovať cez diela ROEP, aj keď poznajú právny stav, a najmä právne názory Ústavného súdu. Ešte smutnejšie konštatovanie je v tom, že títo a im podobní si dovolili cez všetkých reštituentov zobrať aj majetok patriaci zo zákona nič netušiacim vlastníkom a ten potom rozpredať za veľké peniaze pod výstavbu domov, či cestného obchvatu. Ostáva iba veriť, že aj tejto spravodlivosti bude raz zadosťučinené, a že takýchto podvodníkov si aj spravodlivosť nájde.

k dynamicky sa rozvíjajúcim a prosperujúcim mestám

Od marca 2002 boli termálne kúpaliská znovuoctorené. Najvyšší súd SR v roku 1996 a Ústavný súd SR dvakrát (1999 a 2002) rozhodol a potvrdil, že územie Oravíc patrí do mesta Tvrdošín.

Po uzavretí tejto kauzy sa mestská časť Tvrdošina zmenila k nepoznaniu. Vyžadovalo si to najskôr nemalé, desaťročia uskutočňované investície: zrekonštruovanie ciest, výsadbu stromov, vybudovanie čističky odpadových vôd, kanalizácie, vodovodu, zregulovanie rieky Oravica proti povodňam. S finančnou pomocou z eurofondov bol vystavený amfiteáter a relaxačný chodník s lavičkami, prístreškami a ďalším mobiliárom. Turisti objavili Oravice pre svoju prírodnú krásu, ale hlavne pre liečivú silu termálnej vody a dnes už majú Oravice svoje pevné miesto na turistickej mape. V roku 2006 bol uvedený do prevádzky nový lyžiarsky komplex Meander Ski park s vyhrievanou 4-sedadlovou lanovkou.

Zahraničné vzťahy

Mesto nadviazalo medzinárodnú spoluprácu v roku 1992 s poľským mestom Sucha Beskidzka, ktorá sa rozvíjala na úrovni samospráv, školstva, kultúry a športu do roku 2002.

Od roku 1999 rokovalo vedenie mesta so zástupcami poľského Zakopaného o prepojení s Oravicami cez Tichú dolinu. Osobné stretnutia, a najmä záujem pomôcť regiónu prerástli do vízie – spoločne zorganizovať v roku 2022 zimné olympijské hry, o ktorej sa sporadicky diskutovalo viac ako desaťrocie, po roku 2010 boli tejto myšlienke naklonení aj prezidenti Slovenska a Poľska. Tieto snahy ukončilo referendum v r. 2014 v Poľsku.

Počas Stopy bez hraníc primátor mesta s exprezidentmi SR a Poľska I. Gašparovičom a B. Komorowskim.

Od roku 2000 nadviazalo mesto spoluprácu s poľskou gminou Kościelisko. Pravidelné kontakty mesta a gminy nabrali rýchlejšie tempo a novú dynamiku, keď bol schválený Program

cezhraničnej poľsko-slovenskej spolupráce 2007-2013, teda možnosť vytvárať spoločné projekty financované z fondov Európskej únie.

V našom meste bolo cez spoločný projekt rekonštruované mestské kultúrne stredisko a cez ďalší bol postavený amfiteáter v Oraviciach. Keďže oblasť Západných Tatier je turisticky veľmi atraktívna, cezhraniční partneri sa dali za cieľ vybudovať pešie a cyklistické chodníky a spoločne ich propagovať na oboch stranách hranice.

Relaxačný chodník v Oraviciach je využívaný počas celého roka. Prostredníctvom ďalších projektov sa rekonštruovali cesty, chodníky a parkoviská u oboch partnerov a hotel Limba. Stretávali sa predstavitelia oboch samospráv, poslanci, podnikatelia, športovci, konali výmeny mládeže, kultúrne a športové podujatia, výstavy výtvarného umenia a tradičnej tvorby a výrobkov. Latku spolupráce zdvihli organizáciou medzinárodných pretekov na bežkách „Stopa bez hraníc“ z poľského Witowa do Oravíc, otvorenia ktorých sa zúčastňovali prezidenti Slovenska a Poľska.

Od roku 2007 je Tvrdošín zapojený do medzinárodného projektu Twin Town 10 miest z 8 krajín Östhammar (Švédsko), Weissenburg-Gunzenhausen (Nemecko), Orimattila (Fínsko), Uusikaupunki (Fínsko), Valka (Lotyšsko), Valga (Estónsko), Kościelisko a Kobylnica (Poľsko), Durbuy (Belgicko). V roku 2011 sa uskutočnilo medzinárodné stretnutie v Tvrdošine.

Radnicu navštívili prezidenti a ministri Slovenska, poslanci národnej rady, veľvyslanci USA na Slovensku, poslanci poľského Sejmu a ďalšie významné osobnosti politického života.

Získané financie zvýšili kvalitu života obyvateľov

V rokoch 2006 – 2010 získalo mesto finančné prostriedky z eurofondov, dotácie a granty z ministerstiev financií, výstavby a regionálneho rozvoja, životného prostredia, environmentálneho fondu, Nórskeho kráľovstva, Žilinského samosprávneho kraja a iných vo výške viac ako 560 miliónov vtedajších slovenských korún (takmer 19 miliónov eur). Za roky 2011 – 2014 získalo vedenie mesta na rozvoj takmer 11 a pol milióna eur.

Vystavané boli bytové domy č. 50, 51, 52, 53 a zabezpečená bola tiež technická vybavenosť v lokalitách IBV Pod Žiarcom, Breziny, Medvedzie, Široké a Varta.

Okrem regulácie rieky Oravica a realizácie relaxačného chodníka bola v mestskej časti Oravíc vybudovaná infraštruktúra vodného hospodárstva, a to vodovod, kanalizácia a čistička odpadových vôd.

Investícia do rekonštrukcie ciest, chodníkov a rozšírenia parkovísk vyriešila dopravnú situáciu sídliska na dlhé desaťročia. Vybudovaním dvoch kruhových objazdov na najfrekventovanejšom cestnom ťahu sa zabezpečila plynulosť cestnej premávky v meste.

Pilotný projekt Slovenska, výstavba jediného nízkoenergetického bytového domu sa realizovala v Tvrdošine. Dôraz je kladený tiež na kvalitu vzdelania detí. Zrekonštruované boli všetky materské školy, základná škola Márie Medveckej a Gymnázium.

Rekonštrukciou kultúrneho domu bolo vytvorené moderné centrum kultúrneho a spoločenského života.

Revitalizácia centra mesta, výmena verejného osvetlenia, rekonštrukcia MsÚ, prepojenie Trojičného námestia a mestského parku núka obyvateľom aj návštevníkom priestor, kde sa snúbi moderné s historickým doplnené o ponuku kvalitných služieb.

Vybudovanie zberného dvora s kompletnými službami na separáciu odpadu sa z dlhodobého hľadiska odrazí na zvýšení ochrany prírody a zmene ekologického myslenia. Zabezpečila sa ním aj životnosť mestskej skládky komunálneho odpadu na Jurčovom Laze, ktorá bola taktiež zrekonštruovaná a následne vybudované aj nové kazety. V rámci projektu bola zakúpená nová technika na zber a likvidáciu odpadu, čo len dotvára skutočnosť, prečo občania nášho mesta platia najnižšie poplatky za likvidáciu odpadu na Slovensku.

Rekonštrukciou a modernizáciou zdravotných stredísk boli vyriešené ich havarijné stavy, ktoré ohrozovali bezpečnosť a zdravie ľudí. Vyžiadali si nevyhnutné stavebné úpravy.

Zvýšila sa tak úroveň priestorov pre poskytovanie zdravotných a sociálnych služieb.

Zrekonštruovaný a moderný hotel Limba po rokoch patrí mestu. Ponúka najkvalitnejšie služby v oblasti stravovania a ubytovania a opäť láka turistov zo všetkých kútov sveta. Dotvorením okolia a terénymi úpravami parkoviska sa tak z neho stala pýcha nášho mesta. Od jeho otvorenia v ňom boli usporiadané konferencie, oslavy aj svadby a už teraz sú jeho priestory rezervované na ďalšie akcie.

Vedeniu mesta nie je budúcnosť detí ľahostajná a preto sa snaží pre ne vytvárať čo najvhodnejšie podmienky pre rozvoj kreativity, pohybovej zručnosti i vzájomnej spoločenskej komunikácie. Loď Alicia je srdcom detského parku s dopravným ihriskom, vybudovaného pri materských školách v Medvedzí.

Športoviská vybudované za posledné roky zažívajú úspechy našej mládeže

Ku životu, najmä mládeže patrí aj šport a možnosť športovania v rôznych druhoch športu. Sme jedno z miest na Orave, kde má naša mládež na športové zápolenia, ale aj na rekreačný šport vytvorené veľmi dobré podmienky, a to hlavne zásluhou mesta, ktoré každoročne podporuje nemálo športových klubov, ktoré nás reprezentujú nielen v rámci Slovenska, ale aj za hranicami našej vlasti. Ale nie sú to len financie pre chod samotných klubov, veľa peňazí stojí aj budovanie a udržiavanie športových areálov. Ak by sme sa porovnávali s oravskými mestami, tak neviem, kde sa postavilo za posledné roky toľko nových športovísk, športových objektov, športových areálov, ako práve v Tvrdošíne. To, čo tu bolo postavené pre mládež a budúce generácie slúži a najmä bude slúžiť širokej verejnosti, a to je to najpodstatnejšie.

Športová hala

Po zriadení a úspešnej činnosti 8 ročného gymnázia v Tvrdošíne bolo potrebné vybudovať aj podmienky pre šport, či športovú halu, aby spolu s gymnáziom tvorili ucelený moderný komplex. To sa nakoniec podarilo a od roku 1998, kedy bola športová hala

Otvorenie športovej haly sa uskutočnilo 10. 12. 1998.

slávnostne otvorená uplynulo už niekoľko rokov. Svoj účel, na ktorý bola postavená dokonale spĺňa, však z rozlohou hracej plochy s rozmermi 40 x 20 metrov má parametre pre všetky halové športy ako sú basketbal, volejbal a hlavne florbal, ktorý sa aj vďaka tejto športovej hale mohol rozvíjať a dnes máme v Tvrdošíne niekoľkonásobné majsterky Slovenska vo florbale nielen v ženskej kategórii, ale aj mládežníckych kategóriách.

Štadión o ktorom snívajú generácie sa stal skutočnosťou

Medzinárodný deň detí v roku 2004 mal slávnostnejší charakter ako po iné roky. Na novom ihrisku sa zišlo 1600 žiakov z Gymnázia, ZŠ a MŠ z Tvrdošína, kde bol symbolicky slávnostným výkopom primátora Ivana Šašku odovzdaný futbalovému klubu nový moderný futbalový štadión, ktorý slúži všetkým vekovým kolektívom v Tvrdošíne. Úvodné dva zápasy na ňom odohrali kolektívy starších a mladších žiakov z oboch základných

Ostrý štart zaznamenal nový štadión v zápase domáceho Tvrdošína s prvotligistom z Ružomberka.

škôl v Tvrdošíne. Otvorenie pokračovalo slávnostným zápasom medzi domácim Tvrdošínom a prvotligistom MŠK Ružomberok, kedy bol tento štadión uvedený do plnej prevádzky, pričom na tomto štadióne pravidelne dosahujú všetky futbalové kolektívy ŠK Tvrdošín športové úspechy, čo sa prejavuje aj v tomto období.

Umelá ľadová plocha

Rok 2004 bol bohatý na nové športoviská, v závere tohto roka bol Pod Velingom na Mikuláša slávnostne odovzdaný nový zimný štadión, ktorý slúži všetkým vekovým kategóriám.

Umelá ľadová plocha slúži malým, ale aj veľkým.

Umelá ľadová plocha v našom meste posúva možnosti športovania znova o stupienok vyššie, pričom ani mestá ako Trstená a Námestovo sa nemôžu pýšiť takýmto športoviskom. Veľký rozvoj vďaka takejto ľadovej ploche zaznamenalo korčuľovanie a hokej, ktorý sa hráva u nás na amatérskej úrovni.

Futbalové „minihrisko“ má aj Tvrdošín

Na základe rozhodnutia Výkonného výboru Slovenského futbalového zväzu bol Tvrdošín v marci 2006 vybraný pre výstavbu futbalového ihriska pre rok 2006. Ide o futbalové ihrisko s rozmermi 33 x 18 m, zhotovené v rámci projektu SFZ a UEFA „Výstavba futbalových minihrisk“ bola realizovaná s podporou Ministerstva školstva SR. Slávnostné otvorenie mini futbalového ihriska s umelou trávou sa uskutočnilo v septembri 2006, pričom

„Mini“ ihrisko bolo otvorené zápasom dievčat.

o prestrihnutie pásky sa postarali primátor Ivan Šaško, Dušan Galis a Dušan Tittel. Ihrisko je prístupné pre všetkých občanov mesta, ale využívajú ho aj futbalové kolektívy ŠK Tvrdošín na svoju futbalovú prípravu.

Krytú tenisovú halu nám závidia v širokom okolí

Otvorenie tenisovej haly sa uskutočnilo v roku 2007, pričom otvorenia sa zúčastnil terajší reprezentant v Davis cupe Norbert Gombos. Tenisovú halu v našom meste využívajú priaznivci toho športu od detí až po tých najstarších. Keď sa odovzdávala do užívania, vôbec sme si nemysleli, že o tento druh športu bude až taký záujem. Svedčí o tom aj to, že mnohí nadšenci tenisu z

Tenis si do tenisovej haly chodia zahrať ľudia zo širokého okolia.

okolitých miest a obcí, čo chodia navštevovať naše kurty, nám tento tenisový stánok v dobrom závidia. Teší nás, že sme jedným mestom na Orave, ktoré sa takýmto tenisovým komplexom môže pochváliť. Postaviť tenisovú halu si vyžadovalo veľa úsilia, ale aj finančných prostriedkov. Investícia sa však vracia v podobe tenisových talentov, ktoré reprezentujú mesto Tvrdošín.

Ihrisko, ktoré slúži všetkým

V septembri 2013 počas osláv Dni mesta Tvrdošín bolo na sídlisku Medvedzie slávnostne otvorené multifunkčné športové ihrisko. Toto multifunkčné ihrisko je vybavené umelou trávou, kvalitnými mantinelmi a osvetlením, ktoré slúži od tých najmenších z materských škôl cez žiakov základných škôl, mládež

Slávnostného otvorenia nového multifunkčného ihriska sa ujal Dušan Galis spolu s primátorom Ivanom Šaškom.

a športových klubov, ale tiež ostatným občanom športovcom mesta. O tom, že toto ihrisko bude mať obrovské využitie svedčí aj fakt, že niekoľko minút po jeho slávnostnom otvorení, ktoré otvorili primátor mesta Ivan Šaško spolu so splnomocnencom vlády pre šport Dušanom Galisom, bolo zaplnené deťmi a mládežou.

Boli vyhlásení najlepší športovci 20. storočia

Historická oslava športu sa konala 25. mája 2001 pri príležitosti vyhlásovania najúspešnejších športovcov a futbalovej jedenástky za uplynulé storočie, ktorej sa zúčastnil aj Zdeno Chára vtedy vychádzajúca hviezda slovenského hokeja. V slávnostnom príhovore sa primátor mesta Ivan Šaško poďakoval všetkým žijúcim, ale aj nežijúcim športovcom a funkcionárom, ktorí sa v uplynulom storočí zaslúžili o rozvoj športu v meste. Do futbalovej jedenástky storočia boli vybraní Alojz Belopotčan, Stanislav Bydžovský, Eduard Drgán, Ing. Milan Dulík, Ján

Ocenená najlepšia futbalová jedenástka a najlepší športovci 20. storočia.

Maťoška, Ladislav Repka, Ladislav Pajerchin, Milan Sirota, Jozef Stankovič, Ján Šimánek a Vladimír Vajduliak. Za najúspešnejších športovcov storočia mesta Tvrdošín boli vyhodnotení Roman Belopotčan, Tomáš Brna, Zuzana Vojteková, Stanislav Buloh, RNDr. Ján Cieker, Eva Smolková, MUDr. Peter Šaško, Ing. Katarína Šašková, Viera Trstenská a Ladislav Pajerchin.

Okolo Slovenska cez Tvrdošín

Významnej pocty sa mestu Tvrdošín dostalo v roku 1994, kedy mesto bolo jedno z niekoľkých etapových centier Majstrovstiev Slovenska v cestnej cyklistike. Počas celých pretekov, prológom počnúc a štartom IV. etapy končiac, v priestoroch štartu a cieľa, ale hlavne na tribúne vyhrávali a spievali a zabávali početných divákov každý večer až do noci ľudové hudby, dychowky atď. 38. ročník cyklistických pretekov okolo Slovenska dopadol u nás nad očakávanie.

Práca s mládežou sa odzrkadľuje v úspechoch

Všetky tri futbalové kolektívy boli ocenené primátorom mesta Ivanom Šaškom.

Historický úspech nášho futbalu zaznamenali v roku 2008 starší žiaci, dorastenci a prípravka Tvrdošína. Starší žiaci postúpili do 1. ligy, dorastenci do tretej ligy a prípravka vyhrala Oravskú ligu prípraviek. Tento obrovský úspech nášho futbalu nám mohli závidieť v širokom okolí, veď ktorý futbalový klub na Orave sa mohol pochváliť takouto bilanciou? Treba dodať, že aj súčasnosť tvrdošínskeho futbalu má dobrých nasledovníkov, keď mladší aj starší dorast hrajú 2. slovenskú ligu.

Majstrovstvá Európy v Tvrdošíne

Spomínate si ešte na mladých športovcov zapálených pre jachting? Boli roky, keď tento šport vo veľkom rozkvitával, mal mnoho priaznivcov a v neposlednom rade mu Oravská priehrada núkala ideálne podmienky. Množstvo víťazstiev, medailí a titulov majstrov Slovenska aj Čiech získali súrodenci Šaškovi, ktorí patrili medzi najväčších jachtárov. Vyvrcholením vynikajúcich výsledkov boli Majstrovstvá Európy lodnej triedy Vaurien na Oravskej priehrade v roku 1999. Slávnostné otvorenie sa uskutočnilo práve v Tvrdošíne a na Trojičnom námestí sa vtedy okrem Slovenskej republiky stretli zástupcovia z Holandska, Francúzska,

Víťazi Majstrovstiev Európy na stupni víťazov.

Česka, ale aj Talianska. V knihe Vendelína Ťazandláka „S loďami životom“ sa o tomto podujatí píše: „Zakomponovanie otvorenia Majstrovstiev Európy do historického mesta Tvrdošín bolo skvelou ukážkou toho, ako to robia všetky prímorské jachtárske krajiny. V tomto prípade sa prezentovalo toto v histórii najstaršie mesto Oravy a na druhej strane to bola prezentácia nášho jedinečného športu. Slávnostné otvorenie aj ukončenie majstrovstiev Európy malo vysokú spoločenskú úroveň.“

Narodili sa

15. 6. Sofia Paliderová
17. 6. Jakub Heretik
20. 6. Štefan Bernat'ák
20. 6. Karolína Kormančíková
22. 6. Alica Asefová
28. 6. Elena Borsíková
3. 7. Lukáš Žuffa
6. 7. Jana Smolárová
17. 7. Jakub Balún
18. 7. Sára Škumátová
22. 7. Michaela Majkútová
23. 7. Mária Fileková
30. 7. Vlastimil Fábry
3. 8. Marko Kováč
13. 8. Linda Kačeriaková

Sobáše

20. 6. Lucia Kulášová – Lubomír Paľa
20. 6. Monika Jurčiová – Miroslav Ďuriš
20. 6. Mgr. Marianna Lucká – Lukáš Hucík
27. 6. Eva Pavlíková – Igor Turčák
27. 6. Mária Slovíková – Kamil Gall
27. 6. Mgr. Monika Ujmiaková – Mgr. Gabriel Turčák
4. 7. Mgr. Veronika Švedová – Michal Drgoň
4. 7. Lucia Chovančáková – Ing. František Stankievič
11. 7. Ing. Zuzana Verbovská – Ing. Marek Uhlík
11. 7. Bc. Mgr. Radka Timanová – Ing. Jozef Pafčo
18. 7. Dominika Bartošová – Martin Šavol
25. 7. Miroslava Martinková – Ing. Roman Lisko
25. 7. Katarína Lajmonová – Michal Dlugoš
25. 7. Veronika Labdíkova – Marek Gasper
1. 8. Veronika Hrehová – Daniel Kolena
8. 8. Monika Gajdošíková – Ľuboš Janiga
12. 8. Silvia Škumátová – Lukáš Letošiak
13. 8. Gabriela Kľaudia Mašlanka – Ing. Michal Uhlík
15. 8. Martina Čanecká – Patrik Šurin
22. 8. Alexandra Šoltésová – Marek Chovanec
22. 8. Lenka Planietová – Ján Sameliak

Blahoželáme jubilantom

Vzácného jubilea sa v týchto dňoch dožili naši spoluobčania:

80 rokov

Marta Budzovská Tvrdošín
Jozef Precner Tvrdošín
František Tomadlík Tvrdošín
Ondrej Zuzaniak Medvedzie

Pri tejto príležitosti im blahoželáme a prajeme z celého srdca hlavne zdravie a úsmev na tvári v kruhu svojich najbližších.

Odišli z našich radov

12. 7. Vincent Šupák 83-ročný
18. 7. Božena Planietová 44-ročná
19. 7. Jaroslav Šesták 60-ročný
30. 7. Johana Geburová 82-ročná
8. 8. Gabriela Záňová 50-ročná
20. 8. Irma Ondrejáková 71-ročná

Pod'akovanie

Úprimne ďakujeme všetkým, ktorí 9. júna odprevadili a tichou spomienkou si uctili pamiatku našej drahej matky a starej matky

TERÉZIE KRÚCSAYOVEJ, ktorá nás opustila vo veku 78 rokov.

Ďakujeme za prejavy sústrasti a kvetinové dary.
Smútiaca rodina

Spomienka

Stále ťažko a smutno je nám všetkým. Už nič nie je také, ako bolo predtým. Vša-de vókol chýba aj po rokoch tvoj hlas. Mala si rada život, my teba a Ty nás.

Dňa 10. júla uplynulo 20 rokov, ako nás tragicky opustila
ANNA ROMÁŇKOVÁ,
rod. Ferencíková.
S láskou spomína smútiaca rodina.

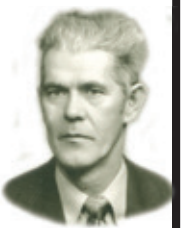

Spomienka

Čas plynie, dni sa miňajú, spomienky na Teba v srdci ostávajú.

Dňa 3. septembra uplynú 15. výročie úmrtia nášho milovaného manžela, ocka a starkého

JOZEFA KOVÁČA.
Kto ste ho poznali, spomínajte s nami. S láskou a úctou spomínajú.
Manželka Elena, synovia Juraj, Jozef a dcéra Iva s rodinami.

Minihopky majsterky Európy

V maďarskom mestečku Balatonfüred sa v dňoch 25.-28. júna konal v poradí VI. ročník tanečnej súťaže pod názvom Stage dance europe-

Tvrdošín má talent získali cenu diváka a následne svoj talent predviedli v regionálnom finále Orava má talent. Zúčastnili sa tiež dvoch celoslovenských

an championship, na ktorý sa podarilo prebojovať aj našim tanečníckam.

Hoci dievčatá tancujú iba druhý rok, podarilo sa im svojou dynamickou choreografiou získať 1. miesto v kategórii trendové tance - hip hop (deti 9-12 rokov). „Konkurencia bola veľká a kvalita vystúpení vysoká. Naše víťazstvo bolo nečakané a nechýbali ani slzy šťastia, hlavne keď si človek uvedomí, že naozaj tancujú len dva roky. Dúfam, že aj v budúcnosti sa nám bude dariť aspoň takto,“ hovorí I. Gostíková.

Malé tanečníčky sa v priebehu uplynulého školského roka so svojou choreografiou predviedli na mnohých súťažiach a podujatiach. Vo finále

súťaží. Prvou z nich bola súťaž Tanečný Kubín, kde získali druhé miesto a druhou bola súťaž v Leviciach, odkiaľ boli vďaka prvenstvu nominované na majstrovstvá Európy. Zaujímali sa tiež do súťaže, ktorá prebehla popri hlavnom programe televíznej relácie Tanec snov. V tejto súťaži sa aj vďaka hlasom od vás umiestnili na treťom mieste. „Minihop-ky ukončili školský rok úspešne a môžeme byť na ne právom hrdí. V Maďarsku vydali zo seba všetko a ukázali, že aj deti z Tvrdošína môžu byť majstri Európy. Naša vďaka smeruje samozrejme vedeniu mesta, ktorí nás vo všetkom podporili a umožnili zúčastniť sa majstrovstiev,“ dodáva Ľanka Jurincová, riaditeľka CVČ.

Spolupráca miest dáva šancu mladým ľuďom

Hlavným cieľom projektu Multi Culty 2015 v poľskej Kobylnici, ktorého sa každoročne zúčastňujú žiaci nášho mesta je integrácia mladých ľudí z Poľska, Českej republiky, Slovenska a Maďarska, odstraňovanie jazykových bariér a nadviazanie kontaktov.

Na medzinárodnom divadelnom festivale v partnerskej gmine sa zúčastnilo 20 detí z Centra voľného času, ktoré počas roka úspešne prezentovali naše mesto v rôznych oblastiach. Počas pobytu sa deti venovali nacvičovaniu spoločného divadla a bol pre nich pripravený bohatý program plný výletov, vďaka ktorému mohli spoznať kultúru severného Poľska. Navštívili jedno z najstarších a najväčších miest, prímorské mesto Gdansk s nádherný-

mi lodenicami a zavítali do domu Solidarity, kde si pripomenuli históriu vojnového a povojnového obdobia. Deti veľmi potešil aj výlet k Baltickému moru. Neodradila ich ani teplota mora a s radosťou sa v ňom vykúpali. Zúčastnili sa aj rôznych workshopov. Zavŕšením stretnutia bolo spoločné divadelné predstavenie, na ktorom sa podieľali deti štyroch národov. Vďaka finančnej pomoci mesta mohli deti zažiť neopakovateľné zážitky.

Pod'akovanie

Ďakujeme celej rodine, všetkým príbuzným, známym, priateľom, ktorí dňa 15. júna 2015 odprevadili na poslednej ceste môjho manžela, otca, dedka **TOMÁŠA ŽUFFU**.

Ďakujú manželka a deti.

Spomienka

Čas letí a zastaví sa nedá, rany na srdci aj tak stále boľia, a spomienky na Teba aj tak čerstvé sú,...

Dňa 10. augusta 2015 sme si pripomenuli 4. výročie úmrtia **MONIKY ADAMUSOVEJ**. S láskou a úctou spomína rod. Adamusová.

Kto ste ju poznali venujte jej tichú spomienku spolu s nami.

Spomienka

Dňa 10. septembra 2015 si pripomenieme 20. výročie úmrtia **ANNY ADAMUSOVEJ**. S láskou a úctou spomínajú synovia a dcéra s rodinami. Kto ste ju poznali, venujte jej tichú spomienku spolu s nami.

Kostolík bol centrom záujmu Vyšehradskej štvorky

Kostol všetkých svätých v Tvrdošine bol 15. júla jednou zo zastávok Letnej školy Unesco, kde sa stretli zástupcovia z krajín Vyšehradskej štvorky.

Pamiatkový úrad SR spolupracoval pri organizovaní 7. ročníka tzv. Letnej školy Unesco, čo je medzinárodný kurz zameraný na manažment kultúrnych lokalít svetového dedičstva Unesco krajín Vyšehradskej štvorky (Poľsko, Česko, Maďarsko a Slovensko). Hlavným organizátorom tohto podujatia je Medziná-

rodné kultúrne centrum v Krakove v spolupráci s jednou z krajín. Tento rok to bolo Slovensko a súčasťou programu bola prehliadka dreveného kostola. „Letná škola je určená pre ľudí, ktorí sa podieľajú na starostlivosti pamiatok v lokalitách Unesco. Má im pomôcť v správe, propagácii, monitoringu, ako zabezpečiť riadenie pamiatky, ale aj to, s akými problémami sa môžu stretnúť a ako ich riešiť,“ hovorí M. Dudáš, riaditeľ Krajského pamiatkového úradu v Žiline.

Tvrdošanka opäť zlatá

Dychová hudba v podaní členov Tvrdošanky opäť excelovala. Porota jej už po tretíkrát udelila zlaté pásmo v celoštátnej prehliadke malých dychových hudieb.

Súťaž sa koná každé dva roky v Lednických Rovniach a tento rok pripadla na dátum 19. júna. Naši dychovkári si vtedy zmerali sily s ostatnými priaznivcami tejto hudby celkovo po tretí raz. Podľa kapelníka Daniela Kolejáka bol tento ročník mimoriadne vyrovnaný. Podľa vzoru Žilinského krajského združenia dychových hudieb aj ostatní vyslali na súťaž len jedného zástupcu. Ten si musel postup

do celoštátnej súťaže vybojovať. Odborná porota hodnotí každé vystúpenie na základe kritérií Medzinárodnej organizácie pre rozvoj dychovej hudby. Za predvedený výkon tak môže udeliť zlaté, strieborné a bronzové pásmo, ale môže aj rozhodnúť o neudelení žiadneho z nich. Počas tohto ročníka hudobní kritici rozdali aj nesúťažné ocenenia. Jedno takéto sa za spevácky výkon ušlo aj Tvrdošanke.

Harmonogram odvozu separovaného zberu a vývozu komunálneho odpadu od rodinných domov na 2. polrok 2015

September 2015					
Po		7	14	21	28
Ut	1	8	15	22	29
St	2	9	16	23	30
Št	3	10	17	24	
Pi	4	11	18	25	
So	5	12	19	26	
Ne	6	13	20	27	

Október 2015					
Po		5	12	19	26
Ut		6	13	20	27
St		7	14	21	28
Št	1	8	15	22	29
Pi	2	9	16	23	30
So	3	10	17	24	31
Ne	4	11	18	25	

November 2015					
Po		2	9	16	23
Ut		3	10	17	24
St		4	11	18	25
Št		5	12	19	26
Pi		6	13	20	27
So		7	14	21	28
Ne	1	8	15	22	29

December 2015					
Po		7	14	21	28
Ut	1	8	15	22	29
St	2	9	16	23	30
Št	3	10	17	24	31
Pi	4	11	18	25	
So	5	12	19	26	
Ne	6	13	20	27	

- vývoz separovaného zberu od rodinných domov (vrecový zber)
 - sklo, papier, plasty, tetrapaky, fólie, kovové obaly
- vývoz komunálneho odpadu od rodinných domov
 - streda lokalita Tvrdošín
- vývoz komunálneho odpadu od rodinných domov
 - štvrtok lokalita Krásna Hôrka, Staré Medvedzie
- 22.12.2015-vývoz komunálneho odpadu lokalita Tvrdošín, Krásna Hôrka, Staré Medvedzie
- pristavenie VOK na jednotlivé stanovišťa v meste

Pozývame vás na unikátny hudobný koncert

charizmatického

Dana Bártu

a skupiny Illustratosphere,

ktorý sa uskutoční v

nedeľu 4. októbra 2015 o 19⁰⁰ v kine Javor.

Vstupné je 15 € alebo 13 €.

Predpredaj vstupeniek je v MsKS Medvedzie.

Štvorlístok pre talenty

Tak znie názov slávnostného benefičného galavečera občianskeho združenia LECA, ktorý sa konal dňa **23. januára v Divadle Nová scéna v Bratislave**. Vyvrcholenie ročnej činnosti projektu zameraného na podporu talentovaných detí a mládeže zo sociálne znevýhodnených skupín sa nieslo v slávnostnej atmosfére galavečera, v ktorom tancovali, spievali a hrali šti-

pendisti o.z. LECA po boku významných osobností a profesionálnych umelcov. Program bol zinscenovaný v duchu slovanskej mytológie, z čoho vznikol zaujímavý až rozprávkový príbeh.

Záznam z 1. ročníka benefičného galavečera Štvorlístok pre talenty odvysielala dňa 27. 09. o 20.00 hod. TV ORAVIA v rámci projektu Deň regionálnej televízie.

Turnaj o Galisovu loptu vyhral Tvrdošín

Medzinárodný futbalový turnaj mladších žiakov v kategórii U-13 sa uskutočnil prvý augustový víkend na futbalovom štadióne v Tvrdošíne. Záštítu nad týmto turnajom prebral poslanec Národnej rady SR a splnomocnenec vlády pre šport Dušan Galis, ktorý venoval aj ceny, a po ktorom bol pomenovaný aj turnaj s názvom „O Galisovu loptu.“ Sám Dušan Galis spolu s primátorom mesta Tvrdošín Ivanom Šaškom prišli tento turnaj otvoriť, pričom obaja popriali mladým futbalistom veľa gólov a športových úspechov. Počas dvojdného futbalového zápolenia sa stretli družstvá zo Slovenska, Česka a Poľska. Na turnaji sa zúčastnili: Tvrdošín, Oravská Jasenica, Dolný Kubín, Zuberec, Nižná, Trstená, Dlhá, Istebné. Z Poľska na turnaj pricestovalo mužstvo z Jablonky a Českú republiku reprezentovalo Valašské Meziříčí.

Mužstvá boli rozdelené na dve skupiny, pričom v skupine sa hralo každý s každým. V A skupine sa stretli Oravská Jasenica, Dolný Kubín, Valašské Meziříčí, Trstená a Dlhá nad Oravou. V B skupine sa ocitli Tvrdošín, Jablonka, Zuberec, Nižná a Istebné. Najlepšie sa v skupinách darilo Oravskej Jasenici a Tvrdošinu, ktoré svoje skupiny suverénne vyhrali a tým zabezpečili finálový zápas. Ale nepredbiehajte. V zápasoch o umiestnenie sa najprv stretli mužstvá Nižnej a Valašského Meziříčí o 9. - 10. miesto. Lepšie sa v tomto zápase darilo našim susedom z Česka, ktorí vyhrali 6:2. V zápase o 7. - 8. miesto na seba narazili Trstená a Istebné. V tomto prípade za dlhší koniec ťahali hráči Istebného,

ktorí Trstenú tesne porazili 0:1. Zápas o 5. - 6. miesto sa niesol v napätí až do samého záveru. V ňom sa stretli mužstvá Dolného Kubína a Jablonky. Po riadnom hracom čase zápas skončil nerozhodne 1:1. Na rad teda prišli penality, v ktorých mali viac šťastia hráči Jablonky a obsadili konečné 5. miesto. V zápase o

Spoločná fotka všetkých zúčastnených mužstiev s primátorom mesta I. Šaškom.

tretiu priečku sa stretli Zuberec a Dlhá nad Oravou. Po konečnom hvizde sa z bronzovej priečky nakoniec tešil Zuberec, Dlhá nad

Oravou skončila na nepopulárnej štvrtej priečke. Finálový zápas bol na programe ako posledný, a zároveň bol aj vrcholom turnaja. V ňom sa stretli domáci Tvrdošín a Oravská Jasenica. O všetkom sa rozhodlo už v prvom polčase zápasu, keď Tvrdošín gólmí Morinu, Betušiaka a Kolenu do polčasu vyhrávali 3:0. Druhý polčas

už Tvrdošín kontroloval priebeh zápasu a po záverečnom hvizde sa zaslúžene tešil z celkového triumfu na turnaji. Za najlepšie-

ho strelca bol vyhlásený Martin Jurina zo Zuberca, najlepší hráč bol Lukáš Křenek z Valašského Meziříčí a najlepším brankárom sa stal Jakub Novák z Tvrdošína.

Na záver turnaja bolo na programe vyhodnotenie turnaja, ktoré spestrilo tanečné vystúpenie hip-hopovej skupiny Minihip z Tvrdošína. Následne už primátor mesta Ivan Šaško odovzdal všetkým mužstvám poháre a diplomy za účasť aj medailu. Tento futbalový turnaj má za sebou len svoj úvodný ročník, ale všetci pevne veria, že sa bude konať každý rok, lebo skúsenosti, najmä tých futbalových nie je nikdy dost.

Slovensko sa predstavilo na turnaji Czech Open

Ženská florbalová reprezentácia sa zúčastnila 23. ročníka prestížneho medzinárodného florbalového turnaja Czech Open v Prahe. Pre trénerov slovenskej reprezentácie bol tento turnaj možnosťou vyskúšať aj niektoré iné hráčky, ktoré za reprezentáciu pravidelne nenastupujú, keďže niektoré stálice ženskej reprezentácie nastúpili na tomto turnaji za svoje kluby. Za Slovensko na tomto turnaji nastúpili aj štyri hráčky a opory z FBK Tvrdošín, a to Viktória Bobotová, Veronika Turčáková, Miriama Buková a Monika Stredanská. Slovensko vstúpilo do turnaja remízou 2:2 s finským mužstvom SB Pro. Ďalší zápas v skupine odohrali Slovenky proti tímu zo Švédska IBF Dalen, nad ktorým vyhrali 2:4. Závereč-

ným zápasom v skupine proti českému FBĀ „pipni.cz“ Bohemians, ktorý po dráme skončil víťazne 4:3 pre Slovensko, mu zabezpečili postup zo skupiny z druhého miesta. V nasledujúcej skupine sa už Slovenkám tak nedarilo. Prvý zápas proti finskemu FB Pro remizovali 2:2, s českým Herbadent Praha 11 SJM prehrali 6:4 a záverečným zápasom

v skupine, ktorý bol aj ich posledným na turnaji proti švédskemu Pixbo Wallenstam IBK skončil prehrou Slovenska 8:4. Ktovie, možno mnohé hráčky z FBK Tvrdošín si zahrajú na blížiacich sa majstrovstvách sveta, ktoré sa uskutočnia vo Finsku v decembri.

Za juniorskú reprezentáciu na tomto turnaji nastúpila ešte Viktória Ďuriková.

Podhalanský maratón aj za účasti pretekára z Tvrdošína

U našich poľských susedov sa bežal z Nového Targu do Zakopaného prvý ročník Podhalanskeho maratónu. Pretekári si zmerali svoje sily na 42 kilometrov dlhej trati. Maratón mal kopcovitý profil, museli zvládnuť prevýšenie 950 m, pričom preteky prebiehali za plnej

premávky. Na tomto maratóne sa zúčastnil aj pretekár z mesta Tvrdošín Viktor Fonfer, ktorý sa umiestnil na 58. mieste a preteky zabehol tesne pod hranicu štyroch hodín. Štart maratónu sprevádzal dažď, no potom sa už vyčislo a pretekárom sa naskytol krásny výhľad na Tatry.

Maratón futbalových zápasov sa začal

Futbalová sezóna je už v plnom prúde. Od novej sezóny máme až šesť futbalových kolektívov, keďže dorastenci postúpili a od tejto sezóny hrajú dvojkoľcovú súťaž starší a mladší dorast.

Vynikajúco do novej sezóny vstúpilo najmä A mužstvo, ktoré ešte ani raz neprehralo. V úvodnom kole sezóny si poradilo doma jednoznačne 4:0. V Černej potvrdili muži svoju dobrú formu z prvého kola, keď jednoznačne vyhrali 2:6, hoci góly inkasovať nemuseli, keď im koncentrácia nevydržala celý zápas a za stavu 5:0 poľavili zo svojho tempa. V domácom zápase s Diviakmi mohli diváci vidieť ako sa zahadzujú šance, no jedna sa ujala, a to hneď v úvode, keď sa po akcii Šikyňu s Paliderom nemýlila nová útočná posila Švikruha. V závere Tvrdošín mohol pykať, keď útočník hostí Gorgoš zahodil nemožné.

Veľké oravské derby s Oravským Veselým Tvrdošinu vôbec nevyšlo. Za stavu 1:1 hráči Tvrdošína zahodili niekoľko príležitostí, a preto potom pykali. Stav 3:1 pre Or. Veselé nezodpovedá priebehu zápasu. Zápas s Trstenou Tvrdošinu vôbec nevyšiel a prehral doma 0:1.

Výsledky A mužstvo:

Tvrdošín - Rosina 4:0, góly: Schweiner 2, Horecký,

Križan; Černová - **Tvrdošín** 2:6, góly: Švikruha 2, Sirota 2, Schweiner, Jendrišek; **Tvrdošín** - Diviaky 1:0, gól: Švikruha; Or. Veselé - **Tvrdošín** 3:1, gól: Trnovec; **Tvrdošín** - Trstená 0:1.

Starší a mladší dorast od novej sezóny hrajú druhú dorasteneckú ligu a vôbec sa im nevedí zle. Starší dorast má po štyroch zápasoch bilanciu: tri víťazstvá a jednu prehru mladší dorast dve prehry a dve výhry.

Výsledky starší dorast:

Tvrdošín - Lipt. Mikuláš 2:0, góly: Mi. Lajš, Repka; Rakytovce - **Tvrdošín** 2:1, gól: Mi. Lajš; **Tvrdošín** - Nová Baňa 2:0, góly: Ma. Lajš (z 11m), Gerát; Zvolen - **Tvrdošín** 1:3, góly: Repka 2, Branický.

Výsledky mladší dorast:

Tvrdošín - Lipt. Mikuláš 0:1; Rakytovce - **Tvrdošín** 2:1, gól Lužbeňák; **Tvrdošín** - Nová Baňa 4:2, góly: Gonda 2, Kovalík, Vico; Zvolen - **Tvrdošín** 0:1, gól: Šimkovič.

Naše žiacke kolektívy pred novou sezónou prešli veľkým odlivom hráčov do starších mužstiev ŠK Tvrdošín. Chlapci sa však s touto zmenou bývajú statočne a ich hra sa divákovi páči.

Výsledky starší žiaci

Tvrdošín - Lipt. Mikuláš 2:3, góly: R. Repka, Marec,

Dolný Kubín - **Tvrdošín** 4:2, góly: Gregorec, Vajduľák; **Tvrdošín** - Vrútky 1:5, gól: V. Kovalíková

Výsledky mladší žiaci

Na slovíčko s novým trénerom „Áčka“

S dlhoročnou brankárskou oporou futbalového klubu Tvrdošín s Petrom Machunkom, ktorý od novej sezóny prebral aj trénerskú funkciu nad A mužstvom, sme sa v krátkom rozhovore porozprávali o jeho ambíciách v IV. lige.

Prečo ste sa rozhodli prijať funkciu trénera A mužstva Tvrdošína?

Preto, lebo poznám všetkých chlapcov osobne, viem čo v nich je. Už niekoľko rokov spolu hrávame.

Na čo ste sa v letnej príprave zamerali?

Letná príprava bola krátka, snažili sme sa hlavne dať dokopy mužstvo po kondičnej a hernej stránke.

Aké budú ambície A mužstva v prebiehajúcej sezóne?

Jednoznačne hrať o špičku tabuľky, nehorvorne otvorene o postupe, lebo 4 roky za sebou postupujeme a nevyšlo to, ale ak šanca bude, určite sa pokúsime.

Ste spokojný so zložením mužstva?

Určite áno. Mužstvo je dobre poskladané, sú tam aj skúsení a mladí hráči, s ktorými som zatiaľ maximálne spokojný.

V mužstve zastávajú aj post brankárskej jednotky. Je náročné skĺbiť hráčsku a trénerskú funkciu?

Je to náročné určite, ale človek sa celý život učí. Budem sa snažiť, aby moje, a hlavne výkony celého mužstva rástli k takým výkonom, aby sme potešili všetkých divákov, a hlavne aj tých neprajníkov.

Anna turnaj v Medvedzí aj s prekvapením

Tradičný futbalový Anna turnaj v miestnej časti Tvrdošína Medvedzí zaknihoval už svoj 28. ročník. Jeho organizátorom bolo už tradične v sobotu 18. júla Občianske združenie Medvedzie. Tak ako v minulých ročníkoch aj tento ročník si športovú časť turnaja zobral na starosť Ján Balún, ktorý okrem toho, že bol aj kapitánom Anna tímu, bol spolu s tiež aktívnym účastníkom turnaja Františkom Novákom aj rozhodcom. Hráčom štyroch družstiev nevadila ani úmorná horúčava a v šiestich odohratých zápasoch dvakrát desať minút podávali výkony na hranici svojich možností. V tejto súvislosti nemožno opomenúť ani už šesťdesiatnika turnaja Antona Jarinu, ktorý ako bývalý aktívny futbalista nič nezabudol zo svojho futbalového umenia. Víťazom turnaja a pohár prevzal z rúk predsedu OZM

Ing. Miroslava Medveckého kapitán družstva Dravcov Jozef – Zefo Vrabček. Cenu najlepšieho strelca prevzal Tomáš Ferenčík z víťazného družstva, ktorý strelil 6 gólov. Za najlepšieho hráča bol vyhodnotený Vladimír Žilavý brankár víťazného družstva. Na druhom mieste skončil Anna tím a na treťom Koco tím. Absolutóriom si zaslužia aj hráči štvrtého tímu Pivníca, ktorí v záverečnom zápase porazili víťazov. Turnaj mal aj jedno veľmi zaujímavé a milé prekvapenie, keď si časť turnaja pozreli aj Daniel a Vladimír Medveckí s manželkami, ktorých predkovia Hurovci pochádzajú z bývalej samostatnej obce Medvedzie. Celkom pochopiteľne si Medvedzie a jeho okolie pozreli s veľkým záujmom. Ich súčasným domovom a bydliskom je Drietoma a Melčice – Lieskové pri Trenčíne.

Dve strieborné medaily z Ameriky

Svetová letná špeciálna olympiáda sa tento rok uskutočnila v Amerike v meste Los Angeles. Na tejto olympiáde sa zúčastnil aj zástupca z Domova sociálnych služieb v Tvrdošíne, Jaroslav Kulina, ktorý je dlhoročný úspešný reprezentant Slovenska na takýchto podujatiach. Pod vedením trénerky a dlhoročnej pracovníčky Mgr. Tatiany Jelenčíkovej dosahuje

dosiahnuť vynikajúci úspech, keď v dvojhre spomedzi 142 tenistov získal striebornú medailu a vo štvorhre spolu s Milanom Pumpom z Bardejova získali taktiež výborné druhé miesto a tak pre Slovensko získal až dve strieborné medaily. Treba si však uvedomiť, že bez sponzora by sa Jaroslav Kulina nemohol zúčastniť na takomto podujatí celosvetového formá-

Jaroslav Kulina (vľavo) so svojou trénerkou Tatianou Jelenčíkovou a so svojim spoluhráčom púžouju s medailami zo štvorhry. tento tíždňový a vytrvalý športovec v tenise vynikajúce športové úspechy už niekoľko rokov. Ako 51 - ročný bol Jarko nominovaný na svoju jedinu letnú špeciálnu olympiádu a ako jeden z 25 - člennej športovej výpravy Slovenskej republiky nás reprezentoval v termíne od 25. júla do 2. augusta v Los Angeles, kde sa mu podarilo

tu a aj vďaka sponzorskému daru od pána primátora Ivana Šašku. Jarko dôstojne reprezentoval Slovensko aj mesto Tvrdošín na takejto akcii. Jaroslav Kulina mal taktiež možnosť sa stretnúť s prezidentom Slovenskej republiky, ktorý ho v polovici augusta slávnostne privítal v prezidentskom paláci v Bratislave.

Stolnotenisová mládež už v plnom nasadení

Od začiatku augusta naši mladí stolní tenisti zahájili prípravu na nový súťažný ročník.

Ako tradične sa od 16.8. zúčastnili medzinárodného podujatia Satelit, kde v priebehu týždňa sa konajú tri turnaje. V Topoľčanoch, Havírove a Hluku. Do rebričkov sa každému hráčovi započítala len jedno umiestnenie – najlepšie. Z našich si najlepšie viedla už prvý rok juniorka Katka Belopotčanová, keď vyhrala v Havírove, v Topoľčanoch bola tretia a v Hluku na 5.-8. mieste. Prvý rok staršia žiačka Natália Divinská obsadila 2. miesto v Topoľčanoch aj v Hluku, kým v Havírove skončila na 5.-8. mieste. Starší žiak Martin Kysel obsadil v Topoľčanoch 9.-16. miesto, no zabil v Ha-

vírove, kde bol tretí. V Hluku si zahral medzi juniormi a obsadil 17.-32. miesto. Staršia žiačka Sabína Chylová v Topoľčanoch neštartovala, v Havírove skončila na 19.-24. mieste a polepšila si v Hluku na 9.-16. miesto.

Dávid Belopotčan štartoval len v Topoľčanoch a obsadil medzi mladšími žiakmi výborné 9.-16. miesto, nakoľko patrí vekovo ešte medzi najmladších žiakov. Veľký úspech dosiahla Karin Brbiaková medzi mladšími žiačkami v Topoľčanoch, keď jej 9.-16. miesto a predvedená hra veľmi potešili. Roman Belopotčan medzi mladšími žiakmi v Topoľčanoch aj Havírove dosiahol rovnaké umiestnenie 17.-32. miesto. Po postupe zo základnej skupiny už v pavúku na súperov nestačil.